

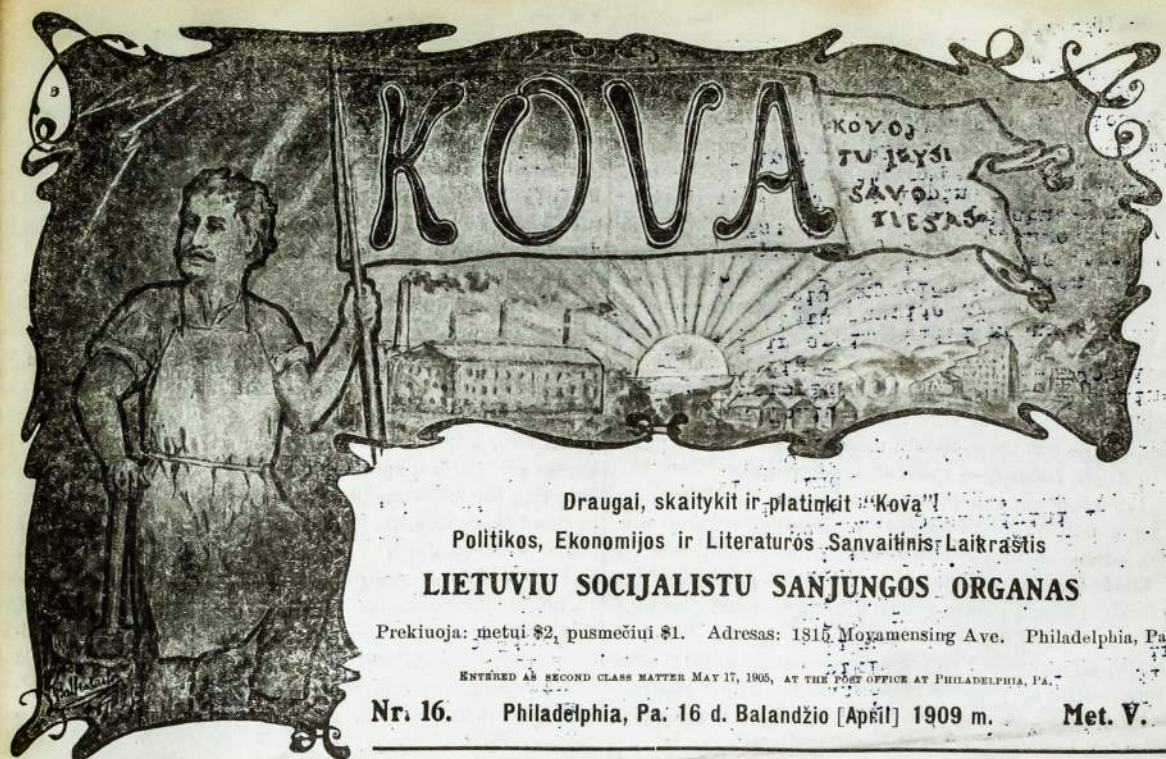
isznasta, su 79 il-
talo ir yra tvir-
trukuoti visokla-
ukuoja gražiai b-
z jos užgandna-
reke tikta
\$7.50

uoda po \$100.00,
prie trusto kitų
\$100.00 priguli

kaitlines ir žem-
ina daug geres-
ir kitokias už-
gauti mažų, d.

asznacitų ir
z plieno, o il-
ras ir ženklus;
\$100.00. Klek-
sados užgand-
.00, bet mažų
\$8.95

ai.
lphia, Pa.

Draugai, skaitykit ir platinait "Kova"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1816 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 16. Philadelphia, Pa. 16 d. Balandžio [April] 1909 m. Met. V.

Socialist Party ir Socialist Labor Party.

(Autorius šiek tiek per daug nukreipia kritikos ginklą į Soc. Party, tačiau talpinu tai kaip pirmąjį kritikos žingsnį tame klausime, kuris mums gana svarbus ir pribrendęs gvildinimui. Red.)

Tarptautiskasis socialistų kongresas Amsterdame, po ilgų svarstymų ir ginčų, nutarė, kad socialistai kiekvienos šalies stengtųsi susilieti į vieną partiją pasekmingesniai darbavimuisi link proletarijato išliuosavimo. Skirstymasis socialistų vienoj šalyj į kelias partijas priveda prie to, kad šitos frakcijos besiedamos tarp savęs, sueržina liaudį; kova su ekonomiška ir politiška priespauda atidėdama ant antro plano; visoki lozungai, atsišaukimai į liaudį išleidžiami ne vardu viso revoliucijoniškojo šalies elemento, bet tokios ar kitokios frakcijos, kuri visas kitas gatava paskandinti.

Kongresas padavė minėtą propoziciją, pasiremdamas tuomi, kad Markso teorijos šalininkai — socialistai visoje pasaulej principijališkuose klausimuose sutinka. Čia nekalbu apie tulus anarchistus ir jiems panašius, kurie, nepaisydami ant ekonomiškų aplinkybių, visur gatavi išokti į socializmo viešpatystę. Jų nelaimė, kad nepajiegia teip toli nušokti: prisieina žengti nuolatinės kovos keliais ir karts nuo karto jie vis labiau persitikrina esą persilpnais. Marksistai gi vieni nuo kitų skiriasi tiktai taktikoj. Ant klausimo: kaip veikti, kad pasiekti reikalingus tikslus? — vieni atsako vie-

naip, kiti — kitaip. Neretai pasitaiko, kad tą patį tikslą galima atsiekti keliom priemonėm, bet kur kas naudingiau, jeigu dirba visi išvien. Gali būti ir teip, kad dvi arba daugiau priemonių, tinkančių tam pačiam tikslui atsiekti, viena kitai priešijasi, o vartojamos sykiu; pa A miesto A norima pratesti kelias į miestą B. Tarp A ir B teip baisūs kalnai, kad tik viena linija randasi, kuria galima praveisti kelią. Vieni sumanė iškasti kanalą tarp A ir B, kad laivais važinėti, o kiti kloja geležinkelį, reiškia vieni turės ardyti kitų darbą. Ir tikslas nebus atsiektas, kol viena pusė neapgalės kitą arba kol abi nesusitaikys. Nekitaip yra su įvairiomis mūsų frakcijomis, veikiančiomis skirtingais būdais dėl tų pačių tikslų. Panašūs veikimas kenksmingas kaip pačioms frakcijoms, teip ir visam proletarijatui.

Tuoje po kongresui pradėjo vienybės kairių šalių socialistiškos frakcijos, užmiršdamos smulkius buvusius ginčus. Didesnė atydą į tai atkreipė Prancūzijos draugai, kurie net per daug buvo pasiskirstę ir Rusijos, kuriuos revoliucija baudė už pasiskirstymą.

Per tarptautiskąjį socialistų kongresą, 1907 m., Stutgarte paragrafas apie susiliejamą įvairių frakcijų liko atkartotas, labiau išaiškintas ir užtvirtintas. Kas pripažįsta tarptautiskąjį socializmą, tas negali kongreso nutarimų atmesti,

nes jis tuomi ignoruotų visos pasaulės socialistus, nes juk pasiuntiniai į kongresą yra renkami visų ir, reikia manyti, renka gabesnius, daugiau manančius. Todėl socialistiškos frakcijos privalo, nevilkinant, išpildyti kongreso nutarimą.

Vienok nežiurint j tai, dvi Amerikos socialistiškos frakcijos — Socialist Party ir Socialist Labor Party laikosi atskirai, bombarduodamos viena kitą. Tiesa, buvo bandyta susitaikyt, bet be pasisekimo. Klausimas: dėlko jos nesitaiko? Kokios kliutys tame? Ne tiktai revoliucijoniškos organizacijos, bėt visa liaudis užinteresuota šituo klausimu. Visur išgirsi: «Kuo skiriasi Socialist Party nuo S.L.P.».

Ant šito klausimo aš ir bandysiu nors trumpai atsakyti. Išguldinėti ištisai tos ar kitos frakcijos veikimą aš čia neapsiimu, nes ne tam tėma, tiktai nurodysiu kai-kuriuos punktus tų dviejų frakcijų — priešgyniavimo punktus.

Literatura yra galingiausias įrankis visuomenės nuomonei reguliuoti. Tai svarbiausias civilizacijos užkariavimas. Ji yra šaltinis energijos sudrutinimui, proto padidimui ir t. t. Atimk nuo tautos literatūrą, ir ji paskės prietaruos, liks purvina. Pavyzdį galima paimti iš tautų neturinčių geros literatūros. Ji turi tarnauti ne pavienėms ypatoms, bet visai žmonijai; jos užduotis: buti teisinga, remtis ant mokslo užkariavimų, neplaukti pagal keno nors įtekme. Bet ar daug tokios literatūros matome? Jau nekalbant apie buržuaziškus laikraščius, kuriuose pirma svarstoma apie tvartus ir kares, o tik antgalo užsimenama apie visuomeniškus reikalus, nekalbant apie visokius romanus, kur kurstoma mušti indijonus ir peštis moterims su vyrais, — atidėjus viską tą į šalį, pažvelgime į teip vadinamą progresyviškąją literatūrą. Aure! Ir ta su kokiais tai vingiavimais, su kokia tai baime slenka pirmyn, o neretai pasitaiko, kad umu laiku maino savo kursą. Atydžiau įsitėmijęs, suprasi, kad vis taikoma pagal daugumos norus repečkuioti. Mat išleistojai, trokšdami daugiau prenumeratorių ir pirkėjų patraukti, fabrikuoja tokius raštus, kurie patiktų daugumai, leidžia panaudoti literatūrą atskirų ypatų purvinoms polemikoms ir t. t. Šiandien didžioji visuomenės dalis yra tamsi, paskendus prietaruos. Jeigu norima didžiumai pataikauti, tai reikia užmiršti mokslą, atmesti gilius protavimus, gyvent kaip Dievas duos, nesigilinant į jo slaptą galybę. Dėlto teip tankiai su šventu tylėjimu aplenkiami svarbūs gyvenimo ir mokslo klausimai. Teip vadinami socialistiški laikraščiai, prigulinti pavienėms ypatoms, aiškina socializmą kiekvienas kitaip, tankiai nukrypdami nuo principų arba eidami prieš juos. Pertarti niekas negali, nes tai savastis vienos ar kelių ypatų, galinčių ją vartoti pagal savo norą.

Matydami visą literatūros galybę, socialistai privalo kontroliuoti ją, prižiūrėti, kad ji neiškryptų iš savo vėžių ir t. t. Tas galima tiktai tada, kada literatūros išleidinėjimas pereina iš pavieniu ypatų rankų į visos partijos savastį. Tuomet redaktorius renkamas visų, patarimai ir aprubežavimai duodami nuo visų, reikalingą turtą sudeda pati partija. Man užmes, kad ir partijos literaturoj kartais užgimsta polemikos ir joms panašūs nereikalingi dalykai. Teip... bet kaip greit-

tai partija panorės, teip greit viskas tas bus ir turės buti pašalinta.

Priimdama į atydą viršminėtus ir da kitus išvadzojimus, matydama nelemtą, teip vadinamos, progresyviškos literatūros siubavimą pagal piniginę sriovę, Socialist Labor Party (L.L.P.) stovi už tai, kad partyviškoji literatūra butų pačios partijos leidžiama ir kontroliuojama. Tuom tarpu Socialist Party (S.P.) visai neatkreipia atydos į tai; jai kad tik daugiau literatūros, kad tik pigiau atsieina jos išleidinėjimas. Aš ant to sakau: šiaudai teipgi pigūs ir jų daug, vienok maistas prastas.

Kitas, nemaziaju svarbus partijos rybose, klausimas, kuriame S.P. ir S.L.P. skiriasi, — tai kuopų ir rajonų autonomija. Pirmoji frakcija leidžia savo kuopoms ir rajonams veikti teip, kaip tos arba tie atranda reikalingu, visada laikantės prie vietinių aplinkybių. O tos «vietinės aplinkybės», kaip mes žinome, visur pastatytos prieš socializmą; jeigu prie jų prisitaikant veiksime, tai prisieis eiti prieš pastarąjį, kas pačiai S.P. nepatiktų. Partijai neapsirubežiauvus disciplina, atskiros kuopos neretai priima anarchistišką, buržuazišką arba kitokį veikimo būdą, visuomet išteisindamos save tuo, kad «vietinės aplinkybės» prie to verčia. Jeigu teip, tai dėlko nesuteikti autonomiją kiekvienam partijos nariui, o tada nebus reikalinga nė programos, nė konstitucija, nė susivaziavimai, nė abelna taktika. Galų gale, gal ir pati partija neturės svarbos!

Suprantama, už savotišką pasielgimą nepaprastuose atsitikimuose ir S.L.P. savo narių nebus, bet kol yra galima veikti prisilaikant partijos disciplinos, visai nėra reikalo peržengti ją. Dėlto tiktai mes ir įstojame į partiją, kad žingsnis į žingsnį eiti su kitais draugais. Pasilaikydami vienodumo savo veiksmuose visi partijos nariai labiau bus surišti tarp savęs ir labiau patrauks liaudį, kuri margumynų nesupranta. Suteikimas pilnos autonomijos veikimuose atskiriems rajonams ir kuopos reiškia ne daugiau ir ne mažiau, kaip pripažinimą visos žmonijos subrendusiais socialistais, tiktai su tuo skirtumu, kad vieni moka mėnesines, o kiti ne. Da arčiau tada turėtume priglausti krikščionis — socialistus, kurie ypatingai taikosi prie «Dievo duotųjų aplinkybių» ir prie daugumos fanatizmo. Socialistų partija, — jeigu ji nori pasilikti rimta ir pastove partija, — privalo šalintis nuo panašių žingsnių, jos nariai turi prisilaikyti abelnos taktikos, abelnos, narių daugumos pripažintos, disciplinos. Tiktai tokiu budu veikdami, mes nenukrypsime nuo savo principų ir nekaltysime Socialist Labor Party už aprubežavimus.

Toliau. Kaip man žinoma, S.L.P. stengiasi nepriimti į savo eiles buržuaziškų elementų ir šalinasi jos siulijamų patarnavimų. Jeigu kai-kuriose šalise tokie patarnavimai naudingi buržuaziškos revoliucijos įvykdinimui, tai tiktai ne Amerikos Jungtinėse Valstybėse, kur ji seniai jau praėjo, kur darbas su kapitalu stovi akis prieš akį. Čia ekonomija spiria proletariją išrišti opų klausimą — įvykdyti socialią revoliuciją, kas reiškia mirti kapitalizmui. Iš patirimų kiekvienam žinoma, kad ne žmogus turtą valdo, o turtas žmogų. Smulkioji Amerikos buržuazija, kuri stovi ar-

čiausiai prie darbininkų, kurios neišvengtinai kelias — proletarizuotis, — ta buržuazija, vos-vos užlaikydama slystantį iš jos rankų nuosavybę, arčiausiai priešinasi socializmo įkūnijimui. Prisišaukiant K. Markso teorijos, atmetančios idealizmą ir pripažįstančios materializmą, socialistų partija visai neturėtų priimti į savo eiles buržuazijos, nežiurint, kokios rūšies ji būtų, nes ji pagal savo materialistšką padėjimą iš pat šaknų turi būti priešinga darbininkų reikalams. Tikrai fanatiški idealistai iš kapitalistų logerio gali ilgai pasilikti socialistais, bet ir tai tankiausiai tikrai ligtol, kol jų turtas nebuna kliudomas, ir tikrai nepažįstanti atsakančiai ekonomijos ypatybių socialistai gali tvirtinti, kad buržuajai gali būti tokiais pat socialistus kaip ir darbininkai. Kapitalistas, pabuvęs kelis metus socialistu, paskui gali atsitraukti, darbininkas gi nors ir atsitrauks, vienok jo padėjimas vėl verčia priklausyti; jis be socializmo neišsigelbsti nė nuo išnaudojimo, nė nuo įvairių nusizeminimų, kaučių... Socialistų partija yra protiškaiki ir fiziškai dirbančių darbininkų partija; ji neturi teip meilingai glauditi prie savęs idealiskus lig laikui buržuajus, kurie neretai pasirodo provokatoriais, arba tyrinėja partijos pajegas. Tuom laiku, kaip S.L.P. vis tankiau atsako priimti į savo eiles net smulkiosios buržuazijos elementus, S. P. matome augant skaitlių net pusėtinai storų ponelių iš kapitalistiško kiemo. Kaip toliau pamatysime, kad ir šisai Socialist Partijos žingsnis atkreiptas į tai, kad politikuojant ir gaudant balsus laike rinkimų įvykdyti socializmą.

Dabar žodis apie immigraciją.

Kas kitas, bet ne socialistai gali reikalauti immigracijos (ateivystės) aprubežavimo: «Darbininkai visų šalių vienykitės!» Nepasakyta, kad atskirų šalių arba atskirų tautų. «Darbininko tėvynė — visa pasaulė», kur duonos kasnį gali uždirbti, ten eini. Bandydami sulaukyti immigraciją arba emigraciją*, mēs bandytume kenkti išsivystyti kapitalizmui, be ko, kaip žinome, socializmas neįvyks; be to, atskirtume ir suerzintume atskirų šalių darbininkus: tartum vienos šalies darbininkai kitoki, kad jie gali toj ar kitoj šalyj gyventi, o iš kitur į ten neįleidžiama. Jeigu pas socialistus kilsta klausimas, kas reikės daryt, jeigu vienur — kitur įvyks socializmas, o kai-kuriose šalyse viešpataus kapitalizmas, ir keblumai jo išrišime vis neužsibaigia, tai ar nereikia stengtis, kad jis įvyktų visur vienu laiku, arba beveik visur? Tas gali atsitikti tikrai tada, jeigu visokių šalių darbininkai maijosi, perima vieni nuo kitų supratimą, patyrimus, kovos būdus, jeigu dėkavojant immigracijai, kapitalas pasiekia reikalingą laipsnį visose šalyse. Tiesai, į Ameriką susispačia iš visų šalių gana tamsus elementas, atvažiuoja daugiausiai uždirbti keletą centų ir išsivežti juos į tėvynę. Ateivių konkurencija darbo rinkoje numuša mokesčių už darbą vietiniams gyventojams. Bent teip manoma. Bet greitai ateiviai persitikrina, jog jų viltis apie turto susikrovimą yra klaidinga ir karščiau griebiasi kovoti su kapitalu, negu vietiniai jankiai ir kiti. Iš ko daugiausiai susideda revoliucijoniškos organizaci-

jos, jeigu ne iš ateivių? Kelintą procentą atrasime jose vietinių gyventojų?*) Daugelis vietinių Amerikos darbininkų yra įsitikėję į demokratų arba republikonų partijas tik dėlto, kad jų pratėviai tas partijas rėmė; jie labiau pasitiki ant buržuazijos mielširdystės, negu ant kovos su ja. Bet kam mums tiek daug išvadzojimų? Užtenka suprasti, kad immigracija ir emigracija yra kapitalizmo-pagimdytas apsiereškimas, kurio prašallinimas visai nepriklauso nuo mūsų noro. Kur parankiau plėtotis išdirbystei, ten buržuajai ją steigia. Lai tik išsibaigia žafoji medega ir parankumas vienoj šalyj, jie susispies į kitą ir trauks į ten darbininkus iš kitų šalių. Tavorai vis-tiek bus daromi toj ar kitoj šalyj ir konkurencija darbo biržoj neužsibaigs, kol viešpataus kapitalizmas. Vietoj to, kad svarstyti apie immigracijos aprubežavimą, daug geriau S. P. padarytų, aštriau reikalaujama vaikų darbo uždraudimo, kurių net šūkstančiai Amerikoj dirba ir galutinai atima darbą nuo suaugusiųjų.

Da keisčiau pasirodo, jeigu atsiminsime, kad Socialist Party, pasiųsdama delegatus į Štutgarto Kongresą, suteikė jiems instrukciją reikalauti, kad tarptautiškas socialistų kongresas pripažintų immigracijos į Jung. Valstybes aprubežavimą. Ir kaip karštai tie delegatai stovėjo už savo reikalavimą, o vienas jų net išdrįso pavadinti ateivius «daukinėms gaujoms, atplaukiančioms iš Azijos ir Europos»... (Skaitykite apie Štutgarto susivažiavimą, kur visų kalbėtojų prakalbos patalpintos). Kongresas S. Partijos reikalavimą atmetė. Kaip atsimenu, tas pats reikalavimas nuo S.P. buvo įneštas į Amsterdamo susivažiavimą, kur teipgi nukentėjo fiasko. Vienok S. P. neužsiganėdina ir kiekvienoj savo konferencijoje atnaujina jį. 1908 m. Chicagos konferencijoje liko pakeltas, bet po ilgų debatų atidėjo ant toliau, kol visapusiškai, biologiškai ištirs dalyką, vienok griežtai atsisakyti nuo minėto klausimo neišdrįsta. Socialist Labor Party, išeidama iš principališkų socializmo klausimų, pasiremmdama ant neišvengtinai materialistinės istorijos bėgio, visai nekelia klausimo apie immigracijos aprubežavimą.

A. Antonov.

(Da ne galas)

MUSU KALENDORIUS.

(Būna kalėdinė yra senojo kalčiaus, antroji — naujojo.)

Balandžio mėnės.

- 28-10—1838 m. Čartistų demonstracija Londone (Anglijoj).
 29-11—1825 m. Gimė soc. Ferdinandas Lasalle. —
 1899 m. Visuotinis Anglekasių streikas Belgijoj. — 1908 m. Nuzdyta Galtijos vice-karalius grafas Potocki.
 30-12—1871 m. Paryžiaus komuna sulygina moterų ir mergų vaikų teises.
 31-13—1598 m. Prancuzijoje sulyginta katalikai su protestonais (Nanto ediktas). — 1897 m. Mirė gen.-gub.

*) Pereltų metų S. P. susivažiavime, tarp delegatų, jų buvo 70 proc. Iš to sprendžia, nors ne visai teisingai, kad tokia proporcija yra ir viso S. P.-oj. Red.

* Immigracija, tai — ateivystė, įteivystė, o emigracija — išteivystė. Red.

Orzevskis, buvusias žandarų višinininkas, Lietuvos kankintojas, pagarsėjęs Kražių skerdynėse.

1 (bal. s. s.) — 14—1897 m. Išėjo N1 «Kauzo Darbininko», pirmo vietinio laikraščelio, L.S.D.P. leidžiamo.

2—15—1895 m. Gub.-Klingenbergis ir gen.-gub. Orzevskis gauna medalius už Kražių skerdynę. — 1902 m. Studentas Balmašovas užmušė ministerį Sipiaginą (Peterburge.)

3—16—1831 m. Vilniaus sukilimas prieš rusus.

—1864 m. Pirmas įstatymas, palengvinęs rusų činovnikų apsigyvenimą ir pirkimą žemės Lietuvoje.

—1881 m. Pakarta Žalabovas, Perovskitė, Kibalčič, Michailov ir Risakov už užmušimą caro Aleksandro II. — 1902 m. Palangoj užmušta gr̄fo Tiškevičiaus užveizda Svientožekis, kuris spaudė žmones; kaltininkų nesurasta.

ISVIRŠČIOS PAŽIUROS.

Antrame «Kovos» numeryj buvo išaiškinta Stanakus klaidingos pažiuros kapitalizmo ir socializmo klausimuose ir aiškinta buvo labai įsakmiai, kur kiek pagalvojus būtų buvę galima suprast, kame klaidos, kame klaidų atitaisymas, kame social-demokratiškos, kame gi nesocial-demokratiškos pažiuros. Bet Stankus negana galvojo link to, kas ten buvo rašyta, o jei ir daug galvojo, tai menkai ir mažai ką iš ten suprato, — vienas iš dviejų.

Šiaip jau, jei visa suktų apie vieną tik Stankų, — neprisiėtų nieko nė prirašinėti, nė aiškinti iš to, kas tilpo «Kovos» N2, bet kadangi, pasirodžius Stankaus «Adomavičiaus Socializmui», prieš daugelį skaitytojų gali stotis abejonių klausimas: kas iš jų teisingas? — todėl reikalinga galutinai pribaugti Stankaus klaidas.

Kas svarbiausia turiu nurodyti svarbiausiąją vietą, kurios neįišaiškinus dorai galima amžinai ginčytis. Ši svarbiausioji vieta Stankaus akyse tai esą mažmožis, link kurio jisai ir sako: «Pavyzdžiui, jis prisikabina net ir prie išvadžiojimų apie dienos darbo valandas... Aš pridursiu; prisikabino prie klaidingų išvadžiojimų... Šiuos klaidingus išvadžiojimus reikalinga išsklaidyti, nes jie netikrai aiškina svarbiausią šių dienų apsireiškimą, kurį darbininkai klesų kovoje stengias prašalinti, butent eksploataciją. Klaidingai suprantant, kaip būna darbininkai išnaudojami, nebandykim nė kelt, nė rišt kapitalizmo ir socializmo klausimų: jų neišrišim, kadangi stovim ne ant tvirtos uolos, o ant smėlio krūvos.

«Kovos» N2, rodos, buvo gana įsakmiai nurodyta ir pasakyta, kokiū būdu būna išnaudojamas darbininkas. Prasmė to, kas ten parašyta, šitokia: dienos darbas susideda iš dviejų įvairių dalių — reikalingojo darbo ir pridedamojo darbo. Reikalingasai dienos darbas gr̄žina kapitalui jojo kapitalistą, kuris algos pavydale mokamas darbininkui šįjį-samdant, — arba kitaip tariant, perkant jojo darbo spėką; pridedamasai dienos darbas perskeičia į pridedamąją vertybę, kuri ir yra kapitalisto pelnas ant permainoskapitalo, nes už pridedamąjį darbą kapitalistas darbininkui nemoka. O nemoka dėl to, kad jisai pirkos iš darbininko darbo spėką ir kaip už prekę, užmokėjo tiek, kiek jįnai darbininkui verta. Idant darbininkas galėtų dieną dirbti, reikalinga, kad jisai galėtų parą išgyventi, — o dėlto reikia pavalgyt, apsilvilt, pastogę turēt, o kur darbininkai laikraščius skaito, dar ir laikraštį pasiskaityt, ir prie to, idant įamžinti darbo spėką, reikalinga, kad darbininkas galėtų dar savo šeimyną užlaikyti. Sudėjus į daiktą visas šias įvairias išlaidas, gausim tat be ko darbininkas negali savo darbo spėkos parduoti.

Kapitalistas jam tiek samdydamas moka. Bet kam kapitalistas samdo darbininką? Tam, idant, kaip Marksas sako, jojo darbo įrankiai galėtų sugert darbą einantį iš darbo spėkos. Darbo spėka yra kapitalizmo laiku tokia jau prekė, kaip ir visos kitos, ir todėl ji susideda iš vertybės ir vartojamosios vertybės; darbo spėka, kaip vertybė, yra tasai visuomeniškai reikalingas triušas, kursai yra įsikūnijęs tuos daiktuos, kuriuos vartodamas darbininkas gyvena ir dirba; darbo spėka, kaip vartojama vertybė, tuom naudinga, kad ją galima kapitalistui pristatyt prie mašinų, kad dirbtų. Ir štai, apsireiškia puikus kapitalistui dalykas: vartojamoji darbo spėkos vertybė veikia ilgiau valandų, kiek reikalinga tokių pat darho valandų, idant sutverti darbo spėkos vertybę. Kapitalistas, atskaitydamas iš vartojamosios darho spėkos vertybės arba atliekamo darbo prie mašinų reikalingasias darbo valandas, gauna pelna. — Kas tai yra darbininko samdymas, kas yra tvėrimas — Stankus nė žinote nežino, norint ir yra įsitikinęs, kad visame jojo teisybė. Tiesa, jis prisipažįsta, kad visoko agituojuant nėsą galima nusvert aptiekoriškomis svarstyklėmis ir pasitaiką «kartais» krislelis nesocial-demokratiškų pažiuorų; bet nėsą ko jau bijot: tat kapitalista msnekeuksią! Ir mėš kad manom, nesocial-demokratiški krisleliai kapitalistams nekenkia! Vienok Stankus ir prisipažindamas, kad jam agituojuant liežiuvis «kartais» taria ne tat, kas norėta, negali atitaisyti nė antrą kartą savo «smulkiai teisingų» išvadžiojimų. Ak, tie «krisleliai!» Ak tie krislai!

Stankus, kaip ir pirmiau, taipgi ir šiandien tebemano dar, kad darbininkas kapitalistui turi dirbti ir už gaunamąją algą, ir už mašinas, ir už žaliąją medegą, ir dar, ir dar neva už ką ten... Kodėl jis taip mano? Mat, žmogus esą tą pačėms iš veikalos «What is and what is not»... Kas ten yra, nežinau. Maž ten ir tikrai taip, kaip Stankus yra «pačėms», bet gali būt teipgi ir tat, jog Stankus «imdamas» suprato tatau teip-pat, kaip ir mano straipsnelį, kur nurodytos jojo «Kapitalizmo ir Socializmo» klaidos. Veikiausia, jog «čėmė» nesuprasdamas. Bet dėl ko Stankus nesikreipė prie visiems prieinamos, gerai parašytos, lengvai suprantamos, lietuvių kalbon išverstos knygutės «Kas iš ko gyvena!» Šiaip jau, jeigu Stankus klaidų nepadarytų, nieko prieš jį neturėčiau, jei jis naudojasi ir anglų literatūra, — bet kadangi naudojasi ar menka literatūra arba ir gera, tik jos nesupranta, todėl velyk reikėjo susipažint su išnaudojimo klausimu prigimta, artymesne ir suprantamesne kalba iš tikrų social-demokratų literatūros.

Žinoma, Stankaus bent kas neįtikrįs teisingose politiškosios ekonomijos pažiuorse, juo labiau kokie ten raibi ir margi namie gimė, namie augė ir viena—kita socialistišką brošiurėlę perskaitę «akademčikai» (?), todėl, jeigu šieje «akademčikai» lagi net šviesią, kaip dievo akį, teisybę sakytų, tai Stankus ir nesupras, nes mokina... «akademčikai»... Bet Marksas, manome, kad irgi namie gimęs, bet perrasuęs visą Londono knygną, ir todėl jojo autoriteto Stankui pilnai galėtų užtekt (norint visą laiką ir kalbėjom ir tebekalbam kuone Markso žodžiais bei mintimis). Jei Stankus ir patsai Marksas neįtikrįs, tuomet Stankų paliksim «ant dievo vilios».

Šeštam pirmosios «Kapitalo» knygos skyriuj Marksas perkrači nėdamas idėtą į produkciją kapitalą, randa, jog jo esama dviejopu nuolatinio kapitalo ir permainos kapitalo. Nuolatinis kapitalas aprėpia fabrikų triobas mašinas, žaliąją medegą ir t.t. Permainos gi kapitalas skiriamas darbininkams samdyti.—Darbo išdirbant prekes, šiedu dviejopu rūšies kapitalai tveria prekio vertybę, tik vieno ir kito kapitalo rolės yra įvairios.

Štai, ką Marksas sako sulyg nuolatinio kapitalo: «Produkcija įrankiai perkelia vertybę į naująją produkto formą tiktai tiek kiek jie darbo proceso laiku savo pirmutinėj formoj nustoja vertybės. Maximum (daugiausia) vertybės, kiek jie gali nustoti darbo procese, matomai apribuota pradiniu vertybės didumu, su ka

Kuone kiekvienas Lietuva.

Ką sunkų gyvenimą savo kariūmenės, tai laisvę kovojusių, tai neturime mes pragra gyvenimu džiaugiamės susitinkame. Bet ten likusieje neturime plusta, nesulaukėme rauda broli, ant rimdos, netekusi me kenčiančių mūsų baimonių kalėjimuose! Be to ir ten besikankina broliai sąjodė ir amer...

Broliai amerikiečiai vi...
Dėvulnejai jau r...
pat. O tiek daug br...
me laisvę miršta, o juo...
laisvę, už meilę link s...
tikras namie jų šeim...
kankinim. Broliai li...
dalytinis su tenaitini...
kankinimais mūsų gy...
žalagė, laisvi esame...
tikras mūsų drangus r...
tikras surakinti. A...
dėjimų. Nepalikime t...
šal. Bet būkime ir...
savas emais juos.

Reakcijos dabartinė...
tik ilg laikui. Nė kartu...
tik kilstančios dvasios...
žmonės žengė ir žengs...
tikras tas jų pasiryžima...
tikrai neatsižadės ik...
kankinotojų.

riuom jie įžengia darbo vrocėsan, arba reikalingu jiems padaryti darbo laiką» (130 p.). 128 puslapyje Marksas rašo: «Jei verpiamoji mašina, pavyzdžiui, 10 metų nugyvena savo amžių, tad dešimtmetiniu darbo proceso laiku jos pilnoji vertybė įeina į dešimtmetinį produktą... «Tą pat galima sąkýt ir sulyg darbo įrankių... Leiskim, kad jos (mašinos) vartojamosios vertybės darbe užtenka šešioms dienoms. Tuomet jina vidutiniškai kiekvieną darbo dieną nustoja šeštąją dalį vartojamosios vertybės ir todėl atiduoda šeštąją savo vertybės dalį dienos produktui. Tokiu būdu apskaitomas visų darbo įrankių dilimas, t.y. kasdieninis jų vartojamosios vertybės suvartojimas ir atsakantis šiam suvartojimui jų vertybės perėjimas į produktą.» O va, kas sakoma sulyg permainos kapitalo: «Toji dalis, kuri perėjo į darbo spēką, maino savo vertybę produkujejose procese. Jina išnaujo sutveria savo ekvivalentą (tat, ką darbininkas gauna. A.) ir be to dar pridėdama į vertybę.»

(T.b.)

LIETUTIAI, AMERIKIEČIAI!

Kuone kiekviens mes esame į čia atvykę iš tolimo krašto va dinamo Lietuva. Apleisti tą šalį beveik buvome priversti visokių sunkių gyvenimo aplinkybių. Daugelis mūsų yra pabėgėliai nuo caro kariūmenės, nenorėję joje tarnauti. Nemažai atvyksta už laisvę kovojusių, teip vadinamų politiškių prasikaltėlių. Bet ir čia neturime mūsų progos kokioms žmoniškoms laimėms gerėtis bei geru gyvenimu džiaugtis. Ir čia mes, kur tik žengiamo, vien vargelius susitinkame. O, kiek sielvartų! Skaudu ir pamislyti. Bet ten likusieji nemažiau už mus kenčia. Ne vienos motinos ašarėlės plusta, nesulaukiant pargrįžtant mylimo sūnaus. Ne viena seselė rauda brolių, ne viena jauna mergelė liekti nelaiminga ant visados, netekusi savo širdies mylimiausiojo. O gi kiek rasiame kenčiančių mūsų brolių bei sesučių už laisvę žodžio, už laisvę žmonių kalėjimuose! O kiek jų žūsta ant kirtuvių, Sibiro šaltuose tyruose ir kitur! Baisu! Bet ar visi mes atjaučiame vargus savo ir ten besikankinančių? Revoliucijos metu, rodos, buvo mūsų broliai sujūdę ir amerikiečiai dėjo aukas revoliucijai ir kankiniams. Bet kaip tik reakcija pradėjo imti viršų ant laisvės kovotojų, mūsų broliai amerikiečiai visai nuo ankų atšalo.

Revoliucijai jau retai kas centelį teišmeta, kankiniams teip pat. O tiek daug brolių kankinių randasi kalėjimuose ir ištrėmiami me badu miršta, o juos sušelpiti nėra kam. Jie kenčia už idėją, už laisvę, už meilę link savo brolių ir mes juos užmirštame! Teipgi likusios namie jų šeimos: moters su mažais vaikeliais be maisto kankinasi. Broliai lietuviai! kam rūpi žmonių laisvė ir gerovė, — dalykimės su tenaitiniais mūsų vientaučiais visukuom, kartu ir kasdieniniais mūsų gyvenimo vargais. Ištrukome mes nuo caro žabangų, laisvi esame nuo jo kalėjimų, tai šelpkime aukoms tenaitinius mūsų draugus revoliucionierius — kankinius, kurie kalėjimuose težiuose surakinti. Atnaujinkime aukų revoliucijai ir kankiniam dėjimą. Nepalikime tenaitinius laisvės karžygius vien Dievo valiai. Bet būkime ir mes nors dvasioje drauge su jais ir šelpkime savo centais juos.

Reakcijos dabartinis siutimas ir revoliucijos apmalšinimas, tai tik lig laikui. Nė kartuvės, nė durtuvai, nė jokia kita pajiega žmonių kilstančios dvasios prie laisvės, prie šventos idėjos nenuslopis. Žmonės žengė ir žengs pirmyn, kad ir kas žin kaip daug lėsuotų jiems tas jų pasiryžimas, nieks nuo to jų nesuturės ir jie savo šviesu tikslą neatsizadės iki neapvalys savo šalį nuo įvairių žmonių kankintojų.

Vincas Černiauskas.

PER AŠARAS NEMAČIAU.

Kaip kūdikis mažas verkiau aš graudingai,
Suspanstas pelaimių ir vargo sunkaus;
Man rodos, vaitojo ir žemė po kojų
Ir skastūjis skliuatas mėlyno dangaus.

Aptemūs pasaulė užsnūdo ant amžių,
Ji, rodos, jau mano maldų negirdės.
Prie šalto grąnito glaudžiau savo galvą,
Sudiev viskam tirdamas su skausmu širdies.

Bet ranka galinga akis man nušluostė
Ir liepė žiūrėti toli plačiai:
Išvydau aš gamtą žaibuojančią lošyį,
Patyriau, kad žmonės čia nėra svečiai.

27/III '09.

Dono Kazokas.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Socialist Party (Amer.) yra išspaudžinus savo platformą ir rusų kalbą. Dabar platforma yra išspausdinta šiomis kalbomis: čekų, kroatų, suomių, prancūzų, vokiečių, vengrų, italų, žydų, latvių, norvegų, danų, lenkų, rusų, slovakų, ispanų ir švedų.

Per šių metų pirmąjį bertainį į partijos išdą įplaukė 6,504 dol. 93c. arba 269 dol. 83 centais daugiau, negu pernai per tuos tris mėn. Sekretorius sakė, kad dabar partija geriausia stovi, išskyrus perėitų metų spalinį, kuomet rinkimų agitacija buvo labai pakėlus pinigų. Partijos stovi. Ypač esą gerai, kad toks stovis yra tada, kada bedarbė teip atjaučiama.

Partijos visuomeninis komitetas dabar balsuoja sumanyimą, kad ateityje hūtų rinkimų blankose pažymėta užsiėmimas kandidatu į partijos viršininkus. Tuomi manoma atkreipti narių balsuotojų atydą į tai, kad jie rinktų į komitetus artimesnes darbininkų klesai ypatas, ne teip kaip dabar: pildomas komitetas susideda iš 2 advokatų, 2-profesionalinių rašėjų, 1 milijonieriaus (teip pranešama) ir 1 bizajeriaus. Tas, anot įvėsejo, padaro medegos juokavimams tarp kovojančiųjų darbininkų už partijos fibų.

Iš šito įnešimo kilo kitas, da platesnis, būtent, kad ir į partiją priimant naujas narys pasakytų savo užsiėmimą, t.y. išpildytų tam tikrą aplikacijos blanką, kur yra tarp kito ko klausimas: koks užsiėmimas?

Stanislovo Brzozowskio Byla.

Tuo pačiu laiku, kaip buvo teisiamas redaktorius Hackeris už pavadinimą Janinos Borowskienės šnipu, Stanislovui Brzozowskiui pareikalavus Socialistų Partijos sutaisė teisimą, peržiūrėjimui, ar teisingai buvo jis Bakajaus apskelbtas šnipu. Teisimas susideda iš 5 ypatų: 2 narių P. P. S. (frakcijos revoliucijinės), 2 narių Galicijos s.-d. partijos ir 1 iš «Proletarijato». Stanislovas Brzozowskis buvo kaltinamas, būk 1904 metais įstojęs Varšavos ochranon, imdavęs 150 rublių algos į mėnesį, nurodęs kelias įžymias ypatas, kurios buvo areštuotos, rašydavęs «ochranai» pranešimus apie visuomenės judėjimą, iš tų pranešimų paskui ochrana sustatydavus raportus į policijos departamentą; 1904 metais inteligentija norėjus įkurti Varšavoj liaudies universitetą, Brzozowskis persergėjęs val-

džia, kad ši neleistų to universiteto įkūrti ir valdžia neleidus. Žinoma ir čia svarbiausiu liudininku buvo Bakajus, Brzozowski jis pažino, sakė, kad net pats jam įdavęs 75 rub. slaptame ochranos bute.

Teismas da neužbaigtas, nes kaltinamasis ir jo apginėjai nurodė naujus liudytojus, prašė surinkti nekurias žinias iš Brzozowskio gyvenimo ir praeities. Galima tikėtis, kad porai sąvaicių praslinkus teismas pradės savo posėdžius. Teismo rezoliucijos visi labai laukia, nes reikia atminti, kaip daug reiškia Brzozowskis lenkų literaturoj, — tai žiedas lenkų inteligentijos. Atidėjimas Brzozowskio teismo, kaip dabar spėjama, bent kiek prisidės ir prie Haekerio nukaltinimo.

Daug būtų ką rašyti apie Brzozowskio teismą, bet visi buvę teisme esame surišti žodžiu, iki pasibaigsiant teismui nerasyti nieko, kas teismo posėdžiuos išsiaiškis. Dėlto rašau tik tą, kas seniai buvo laikraščiuose rašyta apie Brzozowskį. Lenkų ir rusų laikraščiai labai daug neteisingų žinių paduoda apie šį teismą.

K.S.

SANJUNGOS REIKALAI.

MASSACHUSETTS VALST RAJONO REIKALE.

Artinantės V-tam LSS. susivažiavimui, Mass. valst. rajono komitetas randa reikalingu sušaukti konferenciją balandžio 18 d. š. m. Konferencijos posėdis prasidės 9-tą valandą iš ryto «Kelėvio» redakcijos svetainėj, 28 W. Broadway, So. Bostone.

Visos kuopos, gyvuojančios ir pakrikusios, kaip ir pavieniai simpatizuotojai, teiksitės punktuoliškai pribūti į nurodytą vietą. Teip pat kuopos ir komitetai neužmirškite kvitas, kurios lyti rajono reikalus. Jei negalite pribūti patys, tai pasiųskite jas per pačtą į minėtą vietą, paženklindami, kad konferencijai. Teip pat kuopos, įduodamos mandatus delegatams turėtų išduoti apyskaitas: kiek sąnarių yra gerai stovinčių, kiek suspenduotų nuo naujų metų ir t.t.

Draugai! neužmirškite, kad artinas svarbios dienos mūsų organizuotam darbui, tai — susivažiavimas. Dėlto turim gerokai galvot, aprokuot, kaip mūsų dalykai stovi, kaip toli esam nužengę, kiek naudos iš to yra ir kaip toliau mes galėsime darbuotis, t.y. šviestis ir organizuotis. Tam tikslui reikia veiksmo, susipratimo. Taigi, manau, kad šita konferencija nebus pro šalį laukiant V-to Sąjungos susivažiavimo. Draugai, rūpinkimės patys, sutaisykime išmintingus įnešimus konferencijon, kad prirengt medegą V-tam susivažiavimui.

Už 8 ta Mass. valst. rajono komitetą,
Organizatorius S. Danilavičius.

IŠPILDYTAS PRIŽADAS.

Kaip jau buvo administratoriaus pranešta, kad 1-moji kuopa prižadėjo «Kovos» spaustuvei nupirkti popieroms pjaustyti piaučiau, tai kovo 2 d. š. m. 1 mōji kuopa užmokėjo \$115.00. Piantuvus užtektinai didelis, kad galima atlikti darbą atsakančio didumo, kokie gali būt spausdinami «Kovos» spaustuvej.

Dabar tiktai reikalinga preso laikraščiuui spausdinti. Jį teipgi greitai galima turėti, tiktai reiktų draugams sąjungiečiams biskų gyvesnio krutėjimo. Visupirma reikalingas Preso fondas, o paskiau į trumpą laiką, visom kuopom sukursti, parengti tam

tikslui balius arba teatrus ir kaip galint prisidėti su aukomis.

Draugai, jei mes visi sukrustume aktyviškai prie mumis teip svarbaus reikalo, tai po trumpo pasidarbavimo turėtumė presą, katras mumis dabar teip brangiai atsiejna. Paskiau mes galėtume atlikti korvarbiausią reikalą, katras butinai turėtų kuogreičiausiai įvykti, tai yra padidinti kiek galima mūsų organą „Kovą“, arba truputį sumažinus išleisti du sykius kas sanvaitė, ir beabėjonės tada jau būtų galima, nes redakcija turėtų savo locnus visus spaustuvės įrakius.

Sa socialistiškais linkėjimais,

I mos kuopos sekr. D. Dėvė.

Padekavojimas.

Ištariam širdingą ačiū visiems, kurie teikėsi sušelpiti mūsų Lietuvos Sūnų, Spring Valley, Ill., knygynėlių. Ypatingai ištariam nuoširdų ačiū drangui J. Valaskiui, kuris teikėsi apdovanot L.S.D knygynėlių 12 egzempliorių knygėlių.

Malonūs draugai, neperstokit ir ant toliaus rėmę mūsų naujų knygynėlių. Jei kas turite kokią atliekamą knygutę, meldžiame paaukauti mūsų knygynėliui.

Vardu Lietuvos Sūnų Draugystės sekr. A. Gustaitis.

Jonas Purens.

Latvys revoliucionierius, paleistas iš New Yorko kalėjimo, Justinių Valstybių teismui atsisakius jį išduoti Rusijos valdžiai (žiūr. pereitam „K.“ num. straipsny „Purėnas išliuosuotas.“)

KLAIDU ATITAIŠYMAS.

„K.“ N. 13. korespondencijoj iš Herrin, Ill. vietoj Eidisimas turi būt Aidišinas. Apie muštynes klube turėjo būt teip paskyta: Iš klubo išsivedę 4 broliai sumušė vieną žmogų.

K. N.

Žn

Teolog
vieni tvirtin
jog dievas n
leidusiam p
norėdamas l
gamtos ties
daktus — s

Nesistei
nes kiekvien
attraukti an
neisvengtinu
Vienok neuž
labai praktiš
pilnam žydėj
tik šimtmeči
sūntinėjimą z

mus, per jure
buves palaiky
Vai teologai,
dingas preten
kaip jis but d
mėginamas ii
buvo lemta pa
jei jam tas but
ka — čėraunio
visogalingojo
lileo, kankinar
temė sukas», t
Vakar buvo ne
galimu ir prak
gamtos pajiego
buime savo gal
gans tarnu, o t
dienos kas kart
vienu iš paskuti

Iš New Yorko
išleidamas iš su
du didelis didju
šum šėši šimtai
ja skėpetaitėmi
balsas iš galingo
nimas — vandu
nyksta iš akių.
gos kelionės»...
nuo priplaukos

Bet štai, ke
tė «Republic» iš
tum. «Republi
los sieną. Kap
kurs savo balsu
tų prie jo klaidž

Žmogus Pergalėtojas

Teologai dar ir dabar tebsipeša tarp savęs už stebuklus: vieni tvirtina, jog stebuklų apsišėkimų laikai jau pasibaigė, jog dievas neužilgo po Kristaus mirčiai perstojo rodęs «pasi leidusiam pasauliui» stebuklus, kiti-gi tvirtina, buk jis vis norėdamas laiks nuo laiko pertikrinti «netikėlius» paliepia gamtos tiesoms valandėlę pasilsėt, kada pats nepaprastus daiktus — stebuklus — žmonėms rodo.

Nesistengsiu čia išreikšti savo minčių tame klausime, nes kiekvienas žmogus tur pakaktinai pats savo «būdų», ir užtraukti ant savęs «odium theologicum», kas yra nė vienam neišvengtina daigtu, jei drįstų į dieviškus dalykus kištis. Vienok neužginčijamas dalykas yra tas, jog stebuklų laikai, labai praktiškų ir žmonijai naudą atnešančių stebuklų — yra pilnam žydėjime. Ne tik Kristaus laikuose, bet nors porą tik šimtmečių atgal žmogus, kurs but į pradėjęs kalbėti apie siuntinėjamą žinių bevieliu telegrafu per šimtų mylių tolumus, per jures ir kalnus, per miglas ir audras, kiekvieno but buvęs palaikytas už šiuolerį arba išjuoktas kaipo pakvaišėlis. Visi teologai, be abejonės, sykiu but prakeikę tokias pikžodingas pretenzijas padaryt tą, kas vien tik dievo «macioj»; ir kaip jis but drįsęs priešgyniauti veikmei dieviškos apveizdos, mėgindamas išgelbėt vidury didjurio skęstantį laivą, kuriam buvo lemta paskęst su visais ant jo esančiais žmonėmis. Ir jei jam tas but pasisekęs, jis but buvęs paskaitytas už magiką — čėrauninką, turintį reikalus su velniū, besipriešijantį visogalingojo viešpaties padavadyjimui. Bėt, kaip senas Galileo, kankinant jį dieviškų tiesų žinovais, sakė: «O vienok žemė sukus», teip žmogus kas kart stiprėja ir eina mandrin. Vakar buvo negalimas daigtas, fantastiškas, šiandien tampa galimu ir praktišku rytojui. Viena po kitai, milžiniškos gamtos pajiegos, prieš kurias mūsų pratėviai su prietaringa baimė savo galvas lenkė, yra apgalimos ir paverčiamos žmogaus tarnu, o tų, kurių jis dar nesugebėjo pergalėt, diena iš dienos kas kart labiau moka apsisaugot. Kad tai yra tiesa, viens iš paskutinių dienų atsitikimų parodo tai.

Iš New Yorko prielaukos, didelius dumų kamuolius išleisdamas iš savo kamino, plaukia lengvu, majestotišku būdu didelis didjurio milžinas — laivas «Republic». Suviršum šeši šimtai jo pasažierių, sustoję ant palubių, plevėsuoja skepetaitėmis atsisveikindami New Yorką. Pasigirdo balsas iš galingų «Republic» nasrų, — paskutinis atsisveikinimas — vanduo laivo užpakalyj pradėjo labiau virti, laivas nyksta iš akių, ir jo nebmatyt, pranyko horizonte. «Laimingos kelionės»... — tarė nuliudę savo draugų palydovai ir grįžo nuo prielaukos prie kasdieninio užsiėmimo.

Bėt štai, keletą valandų nuvažiavus, tiršta migla apsiautė «Republic» iš visų pusių. Per sieksnį žmogaus nepažintum. «Republic» savo nosim skleidžia bangą ir tirštos miglos sieną. Kapitonas paliepia užstatyt pavandeninį varpą, kurs savo balsu persergėtų kitus laivus, kad jie neprisiartintų prie jo klaidžiodami tamsoj migloj; kas minuta švilpia, kad

tas balsas duotų kitiems ženklą apie jo buvimą ant vandens, greitumas liekas sumažintas, nes tokioj migloj nieks neišdrįstų važiuot 20 mylių į valandą. Švilpdamas, skambindamas, išlengvo laivas slenką pirmyn. «Tik štai netikėtai kits didjurio milžinas su neapsakomą pajiega duria į šoną «Republic», išplėšia didelę skylę, sužeidžia ir užmuša kiek žmonių, vanduo kliokia į laivą».

Jei tai but buvę bent penkeri mentai atgal, tai «Republic» — kiauras, sutrupintas laivas, su užgesintais pečiais, negalėdamas nė iš vietos pasijudinti, but likęs visai bangų malonėje. Net ir tie pasažieriai ir jūreiviai, kurie but paskubę luoteliais apleist, laivą didjurio prieglobstij but sau šaltą grabą radę...

Vienok ačių Marconiui — ir netik vienam jam, bet visiems, kurie praleido metų eiles besistengdami atidengt gamtos paslaptis, ir tiems, kurie prisidėjo prie išstobulinimo telegrafo, — ačių Marconiui, jo žmonėms ir nežinomiems pirmtakunams ir sandarbininkams, «Republic», tame pačiame momente išsiuntė į visas puses per šimtus mylių, šauksmą pagelbos «C.G.Q.», aprašę tikrą vietą kurioj raudas, teip, jog į kelias valandas pusė tuzino laivų pribuvo į pagelbą skęstamiam draugui — laivui ir išgelbėjo visus jo keleivius.

Koks paveikslas! Laivas sulaužytas, skęsta su 600 žmonių. Bėt štai žmogus sėdi prie mažos mašinėlės, dirba su pištais, ir tas jo pirštų judėjimas yra girdimas ir suprantamas per šimtus mylių aplinkui.

Stebuklai — bėt tai žmogaus darbas! Stebuklų laikai dar nepraejo.

Kada žmogus sugebėjo gelbėt skęstantius laivus, nemilaširdingų bangų daužomus, argi gal da kas netikėt, jóg žmogus trumpoj ateityj sugebės išgelbėt ir draugiją, kuri šiandien kaip skęstantis laivas, metoma betvarkės, ardoma priviligijuotos anarchijos ir daužoma neteisybės ir įsnaudojimo artinas į tą sukurį — visuotiną suirulę, kur papuolusi neišsisuks be aukų? Apgalėjęs milžiniškas gamtos jiegas, jis apgalės ir save, savo gyvulišką jausmą naudotis kitó nelaimė ir vargu, apgalės, nes kad ir teip prastas šis svietas, kad ir teip žemai butų nupuolęs doriškai ir netekęs žmogaus jausmų, o «vienok jis sukasi» — ir žmonės zengia pirmyn.

Pareizis ir Prancuzijos.

Paryžis. — «Kovo 7» tipo maro laiškas apie kelionę iš Šveic. į Prancuziją. Dabar aš pradėdu apie Paryžiaus politiką ir laisvę pažinti, ko aš labiausia ir troškau. «Kaip dangui, teip ir ant žemės». Paryžiaus laisvės rubai jau sutrunėję. Nors prancuzai draugai yra apsišvietę, ale jųjū prispaudėjai teipgi ne tamsūs. Prancuzijos darbininkai man patinka, netingi skaityti — pas kiekvieną darbininką prancuzą visados, kasdien laikraštis kad ne rankoj, tai kišeniuj, arba knygutė — tiek eidams, tiek valgydams skaitymu užsi-

ir kaip galint prisidėti...
ukrustume aktyviškai pra...
ampo pasidaravimo tar...
angiai atsiejna. Paskiau...
k, katras butinai turėtų...
ek galima mūsų organa...
u sykius kas sanvalė...
redakcija turėtų savo

kėjimais,
I mos kuopos sekr.

ravojimas.

siems, kurie teikėsi...
III., knygyneļ. Ypating...
laskiui, kuris teikėsi...
knygeliū.
stokit ir ant toliaus rėm...
okią atliekamą knygu...
raugystės sekr. A. G.

Purens.

stas iš New Yorko kal...
ius jį išduot Bus...
ipsny „Purėnas išli...

ITAIŠYMAS.

oj iš Herrin, III. vieb...
nes kliube turėjo but...
sumušė vieną žmogų.

ima. Čion darbininkų minia yra linksma; nors maža ką valgę, ale da'na dainuoja, bebarbe nenusimena. O kurie dirba, teipgi prieš darbdavius mikliai apsieina, prisibijodami, kad vietos nenustotų. O apie ateivius tai nēr ką daug kalbėti: kai-kuriems prisieina darbdaviui į ranką bučiuot, kad priimtų į darbą. Pavyzdžiui, kaip yra tarp siuvėjų ateivių, apie kurjuos esu tikrus faktus susekęs: atkeliauja į Paryžių, norėdami kalbos mokytis ir pasigrozēt prancuzų merginom, teip ir daro konkurenciją prancuzams (ar «pasigrozėjime», ar darbe? Red.) Visoki amatninkai, netik siuvėjai ateiviai iš Rusijos, nors yra ten, Rusijoje, savo darbais politikoj atsižymėje gana plačiai, ale iškeliaavę į užsienį užmišta visą praitį. Rodos, turētų turēt gėdą teip elgtis...

Šiais metais pas Paryžiaus siuvėjus bedarbė gana ilgai trauksis, į keturis mėnesius. Visi kalba, kad tai dėl šalto oro. Kitais metais prasidėdavo darbymetė pabaigoj sausio, o šiais metais gal trauksis į pradžią balandžio. Šių metų uždariai mažesni. Prisieis iš Paryžiaus išeit pėkstiem ne vienai dešimčiai, o gal ir šimtams kaip vyrų, teip ir moterų, kurios čia siuvimu užsiima. Paryžių darbininkēm merginom dešimts sykių sunkiau kaip vyrams. Darbdaviai per daug išnaudoja; savo uždariu niekad negali išmisti, turi, kaip galint, nelaiminga mergina pasirupinti ir kitus pragyvenimo šaltinius. Siuvėja gauna užmokēt už valandą daugiausia (geriausia dirbant) 50 centimų (į Am. centą eina 5 centimai. R. už valandą); prastesnei moka 40 c., 30c. už val. O daugelis yra, kurios dirba per dieną 10 valandų už 1 franką ir 50 ct. (35 centai). Parokuojant šių merginų pragyvenimą pagal ekonomijos sąlygas, tai net ir šiurpuliai apima ir pamislį, kad tokiai merginai nėra kas daryti, kaip į gatves eiti. O šie gatviniai uždariai yra «uždrausta» ir jeigu policija užtėmija, kaip mergina staptelė ant gatvės ir kalbina vyriškį, tai akies mirksnyj atsiduria kalėjime. Tokiai išėjus iš kalėjimo kitaip vėlei negalima daryt, kaip šiuo darbu užsiimti. Badas prie visko prispiria. Po kalėdų sykių viena mergina, areštuota už tą darbą, matydama, kad yra prapuolus, pasigriebė sauja spilkų ir bandė praryti. Tai reiškia, kad ne lengvas Paryžiaus darbininkų gyvenimas.

I. Muraškauckas.

(Toliaus bus).

IŠ LIETUVOS

Suvalkija. (Iš laiško, Kievo priduto). Visus praėjus metus trunkiausi po šaltus Sibiro tyrus, o ant šio meto pargrįžau į Lietuvą. Pargrįžęs namo visuomeniškam padėjime radau didelę atmainą. Pereitais metais visa Lietuvos liaudis krutėjo, judėjo: draugijos viena po kitai kilo, lenktyniavo, — šiandien jau to nėra! Reakcija išskėtė savo žiedus koplčiausia; areštavimas kai-kurių darbštesniųjų veikėjų, uždarymas «Vilniaus Aušros»; Suvalkijoje «Šviesos» visus teip pergązdino, kad draugijos, — kurių da neuždarė «guzikuoti ponai», — pačios nustoja gyvybės. To pavyzdžiu yra «Savi-

tarpinės darbininkų pašėlpos draugija» Suv. gub. Likusieje neareštuoti draugai suvis nuleido rankas, apleido visą darbą. Po uždarymui viršminētų draugijų, nustojo veikus ir paskutinė «Žiburys» teip pat kojas krato: uždarius pirmieviskas draugijas, Vilkaviškyje nebuvo nė vieno žiburiečių susirinkimo. Kai da gyvavo visos draugijos, tuomet Žiburio nariai, labiausiai kunigai, nesidrovėjo iškeikti iš sakyklų pirmievis, tankiausiai ir geriausiai žmones, prilygindami prie visokių «cicilikų» — plėšikų ir t. t. «Žiburys» manė, kada uždarys kitas draugijas, tuomet pasilikęs sau vienas galės bujoti ir didžiūotis. Virto suvis priešingai: kada valdžia (prigelbėjus kunigijai) apsidirbo su pirmieviskais draugijoms, tai pradėjo kibti ir į «Žiburį»; kaid girdēt Senapilėje Žiburio knygyne teiposgi buvo krata... Ženklaiai arčiaus prie uždarymo ir legališkausios draugystės...

Apie tai bus gana: jeigu ilgiaus pagyvėsiu Lietuvoje, tai patirsiu kiek daugiau, — parašysiu plačiaus apie visuomenišką judėjimą. Neužilgo manau aš teip pat sugrįžti į Ameriką: kaip girdēt Amerikoj darbai eina geriaus, tai jau nėra baimės važiuoti į tenais.

Juozas.

DARBININKO KRONIKA.

Rooseveltui keliant į Afriką atsitiko pavojus, beveik «raudonas», nes koks italas norėjęs ant laivo «Hamburg» jį užmušti, nežinia už ką. Tai praneša per Londoną 29 Kovo.

Prieš pat išvažiavimą į Afriką Rooseveltas apskundė vieną fotografistą, kam tasai be jo pavelijimo davęs patalpinti vienam New Yorko laikraštyje jo paveikslus. Per teismą pasirodė, — kab buvusiojo prezidento sekr. tai leidęs padaryt. Rooseveltas tada pasakė, kad nenorėta čia tyčia klastuot, o tik per užmiršimą tai padpyta. Jis buvo reikalavęs iš fotografisto atlyginimo 5000 dol. Matyt, jam reikėjo tų pinigų kelionei...

Lenkų tautiškiųjų katalikų laikraštyje «Straž» (Scranton, Pa.) Gudaitis rašo, kad Providence, R. I., šiomis dienomis tapo pašventinta kampinis akmuo bažnyčiai nepriklausomų lietuvių katalikų parapijos, kurią suorganizavęs kun. Mikalavičius. Tai bus pirmoji parapija lietuvių katalikų, atsakiusių klausyt popiežiaus.

Kovo 29 d. New Yorke, teismui nusprendus, ant elektriškos kedės nužudyta moteriškė Farmer už tai, kad ji užmušė kitą moterį mirė bebumbėdama savo poterius. Ji paliko mažą kūdikį našlaitį. Prieš pat mirsiant ji teisino savo vyrą, kad tas apie nušėjęsistę nieko nežinojęs pirm jos įvykimo.

KRASOS DEŽUTE.

H. Stankui. Nepatils. Plačiai o mažai pasakya. J. Muraškauckui, Paryžiu. „Draugai Amerikiečiai“ nepatils. J. Bulotai ir 80 tai kuopai. Apie centro darbus jau neverta rašyt. Nepatils. Ir be to gal pasibaigs tie darbai. K. Romašauskui. „Atsakymas drg. Norkui“ jokios naudos neatneštų, o lyg yra ant ko atsakyt! Nepatils. S. J. Dargužiui. Su L. S. S. sekretorium prisieina susinešt tik laiškais, tai kam jo ypatisko adriso reik? Pagalios galima jo ypatisškai užklaust, ne per laikraštį. J. Zolanskui. „Rus.-Amer. Rabočių“ jau turbūt neišeis.

EMIGRACIJA.

J. Sibiris. Broc

1908. J. S

kyja, į kurią ne

prisiūsus, po siei

momentus,

apnykus kaip e

reiki turėti gero

ta, tris stiprius r

gnai ir begalo iš

ky A. Kuprin ps

nikas, kad jis vie

no talio priguli

ta talia statyti

šiai jo veikalai n

atitais pridojo: «

ta niko darbinin

Rezentai, t

mita perekaityti

išsėlo draugija» Suv. gub.
svis nuleido rankas, apie
ršminėtų draugijų, nustojo
ip pat kojas krato: uždariusi
kyje nebuvo nė vieno žiburo
vo visos draugijos, tuomet
, nesidrovėjo iškeikti iš saki
riausius žmones, prilyginan
šikų ir t. t. «Žiburo» ma
, tuomet pasilikęs sau viena
to svivis priešingai: kada r
sidirbo su pirmieviškoma
žiburį»; kaid girdėt Senapil
krata... Ženklaai arčiaus
draugystės...
: jeigu ilgiaus pagyvesiu
us, — parašysiu plačiaus
euzilgo manau aš teip pat
Amerikoj darbai eina geriau
tenais.

VINKO KRONIKA

nt i Afriką atsitiko pavojus,
brėjęs ant laivo «Hamburg»
ieša per Londoną 29 Kovo.

ą i Afriką Rooseveltas apie
jo pavelijimo davęs patalpi
paveikslus. Per teisma
sekr. tai leides padaryt.
a čia tyčia klastuot, o tik pe
reikalavęs iš fotografisto atdy
tų pinigų kelionei...

talikų laikraštyje «Stra» (S
lence, R. I., šiomis dienoms
nuo bažnyčiai nepriklausan
suorganizavęs kun. Mikalaj
tvių katalikų, atsisakysiuš k

se, teismui nusprendus, ant
Farmer už tai, kad ji užimė
a savo poterius. Ji paliko
ant jį teisino savo vyrą, kad
pirm jos įvykimo.

ASOS DEŽUTE.

s. Plačiai o mažai pasakyt
žiuj. „Draugai Amerikie
pai. Apie centro darbu
gal pasibaigs tie darbai.
sakymas drg. Norkui“ jau
o atsakyt? Napatils.
S. S. sekretorium prisieis
iko adriso reikt? Pagalioš
kraštį.
mer. Rabočy“ jau turbūt on

MUSŲ KNYGOS.

EMIGRACIJA. Iš darbininkų gyvenimo paveikslėlis: Parašė Šliburis. Brooklyn, N. Y. Spauda ir lėšomis «Vienybės Lietuvių» 1908. J. Šliburis fotografas. Psichologija — jam užvožta knyga, i kurią negali pažiūrėti. Jis aprašinėja tą, kas matyti iš paviršiaus, po sielą nei kiek nepasiriausia. Jis sugauna gana įdomius momentus, bet retušuoja juos netikusiai, visai blogai. Šit prašymas kaip eina per rubežių — ant 11 puslapių, o skaitytojas išgi neturi gero supratimo apie tą ėimą. Užteko čia patraukti, bet, tris stiprius ruožus — būtų visai kitoks įspudis. Kiti aprašymai ir begalo išėsti. Nepamenu koks kritikas apie rusų rašytoją A. Kuprin pasakė: — Kuprin, girdi, todėl yra didelis dailininkas, kad jis vietoje moka pastatyti tašką. Žinoma, ne vien tuo taško priguli veikalo vertybė, bet ištikro autorius turi žinot, kur tašką statyti. J. Šliburis įsibėgėja ir nėbegali susilaikyti — žtat jo veikalai nuobodūs, perdaug atskiesti vandeniu. Kam autorius pridėjo: «Iš darbininkų gyvenimo paveikslėlis» — nežinia. Čia nieko darbininkiško nėra. Kam pirkėjus klaidinti?

Recenzantai, užbaigdami savo recenzijas; turi paproti pridurt: reikia perskaityti arba nereikia, — aš nieko nesakysiu.

K. Janonis.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pūsės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinios.

St. Louis, Mo. Darbai pas mus eina nepergeriausiai: tukstančiai bedarbių slankioja nuo dirbtuvės iki dirbtuvei, ir diena iš dienos laukia... išganymo.

Kovo 28 dieną atsibuvo čia prakalbos parengtos L.S.S. 44-tos kuopos, kalbėjo K. Rutkus ir A. S. Raulinaitis iš Springfield, Ill.

Pirmasis kalbėjo dviejuose atvejuose: «Pramonės sustojimas visoj pasaulyj» ir «Dėlko aš esu socialistas».

Antrasis kalbėjo «Darbininkų prispauda, ir kaip mes iš to galim pasiluosuoti».

Deklemavo eiles: J. Bartnikas ir Jieva Patsiutė. Prakalbos visiems patiko, ką liudijo ramus užsilaikymas ir delnų plojimas. Uzdengimui lėšų surinkta \$5.55 aukų. Po prakalbų susidrutino kuopa, kuri buvo beveik apmirus; įsirašė apie 6 nauji nariai, tai dabar esame 12 draugų. Tikiuosi, kad draugai ne dėl garbės įsirašė, bet iš persitikrinimo, kad tik socializmas mūsų išganymas, taigi ir dirbsime, kad tą išganymą įvykdyt.

J. M. Lakunas.

Kenosha, Wisc. Gavęs peticiją dėl Purėno išsiuosavimo skubinausi surinkti kiek parašų, eidamas per stubas, apsakinedamas, ko reikalauju ir kam mes turim protestuoti. Didesnė dalis mano aplankytų žmonių atkirsdavo man, kad

tasai Purėnas ir esąs vertas gražinti į Rusiją. Kam, girdi, buvo reikalinga ta revoliucija Rusijoj; ką gero tie socialistai padarę ir t. t. Vienuose namuose buvo didelis susirinkimas — varduvis kokio Juozapo. Pasiškinus man dalyką, gavau atsakymą, kad išsinešcia, kol da neužgautas. Čia visi girti buvo.

J. K. Parnevauckas.

Greenpoint, Brooklyn, N. Y. Pas mus labai sunku apšvietą platinti dėl rymionių katalikų. Persekioja jie mus, kiek gali: meldžia dirbtuvių užveizdų, kad išvartų mūsų draugus iš darbo, atkafbinėja nuo skaitymo knygų ir t. t., bet mažai ką peša: susipratimas ir literatura vis platinasi. Tai sumanė kitaip mūsų darbą ardyti: pradėjo pastoti kelių mums einant arba išeinant iš susirinkimų. Kovo 21 d. pavyko jiems mūsų draugą B. Vasiliaucką sumušti išeinant iš susirinkimo. Džiaugiasi judešiai, bėt to teisingo kelio prie mokslo, mūsų apsirinkto, mums nepastos. Narsiausi judešiai — Degutis ir T. Karvelis.

Johnston City, Ill. Kovo 28 d. buvo susivažiavimas trijų L.S.S. kuopų: 21, 63 ir 73. Svarstyta apie kuopų reikalus kaip tai yra mums, darbininkams, naudingas susirišimas į kuopeles, kaip platinti tarpę mūsų nesusipratusių brolių apšvietą. Susivažiavimas sumanė teip: 1) Parsikviest kalbėtoją į šitą apielinke; 2) kad kalbėtojas atsilankytų su prakalboms į paskirtas kuopas. 3) Nevėliau kaip ant 1 d. gegužio padaryti apvaikščiojimą darbininkų šventės su prakalbotomis ir teatru. Nutarta lošti «Bombą». Loš Herrino Teatrališka kuopelė. Buvo užmanyta sutvert rajoną iš trijų kuopų, bet nutarta atidėt ant toliau tą darbą.

Firm. K. Arišunas.

Sekr. C. S. Kasparavičia.

VISU ATYDAI

Blankos nominacijos kendidatų LSS istaigas pasiūstos jau visom kuopoms ir pavieniams nariams. Kurie da negavot tuojau pareikalaukite iš administracijos.

Kiekviena kuopa gali nominuot neapribuotą skaitlių kandidatu į visas sąjungos istaigas, bet kiekvienas narys tik vieną; i Pild. Komitetą ir Literatūros Komitetą — vo tris.

Nominacija užsibaigs su balandžio 30 diena. Visos blankos turi būt nevėliau kaip iki tai dienai sugražintos centro sekretoriui šiuo adresu.

P. Puskunigis,

647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Susirinkimai 112 Kuopos.

Royalton, Ill., bus laikomi vieną kartą i mėnesi, po 20 dienai kožno mėnesio nedėlioj, švėtainėj V. Misevičius po piet.

Meldžipme visų sąnarių, kad to nepamirštų ir atsilankinėtų reguliariškai i susirinkimus, atsivesdami naujus sąnarius prisirašyti prie LSS.

KOMITETAS.

No.16

KOVA

250

251

Musu knygos.**Skaitykite ir platinkite jas!**

1 Politiskas minių streikas, pusl. 20	8
2 Kudikių vergija, pusl. 20	5
3 Kovotojų giesmės. 42 revoliucijonieriškos dainos, pusl. 48	15

Lietuviškų Biblijų
Draugovė.Lietuviška **BIBLIJA**

Mes turim kečioliką tukstan-

„KOVOS“

Administracijoje

randasi šios naujos

Latviu Socijalistu Partijas kuopa «Strahdneeks» perstatys drama 4-se veikmese «Angelkasiai», 17 d. Bal (Apr.) 1909 m., 717 Fairmount ave. Philadelphia.

Visi draugai ir priaulanti socijaliskam judejimui yra nuosirdziai kviečiami nepraleit to vakaro, bet koskaitlingiausiai susirinkt.

SKAITYK! SKAITYK!
Varšavos specialistas
FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visai dykai. Neužmirškite adresu:

Wolpe Studio
421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

P. S. Silverman.

— Rusiskai—Turkiška Pirtis —
312 CARPENTER ST., PHILADELPHIA, PA

JOSEPH W. WESOLOWSKI
4421 E. Thomson st., Phila., Pa.

Religiškos knygos, škapiteriai, apžozai rūmuose, visokios rusies kryžiai, rasymui popiera, krapylos, švent. tėvų paveikslai ir t. t.

Atyda!

Nuo 1 mos Liepos nauja administracija apims savo vietą. Draugai, kurie esate skolingi už knygas, laikraštį ar pašalinius darbus, atsiteiskit kaip greit galima, nes nesmagu perduot skolininkų vardus kitiem. Visiem parašyt negalima, nes nē laiko nēr, o ir per daug apsieitų!

F. J. Bagočius, Adm.

ADRESAI

L S S. Kuopų Viršininkų

- 1 kuopa, Philadelphia, Pa.
A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave.
2 kp. Scranton, Pa.
F. Živatkauskas, 309 Charles St.
3 k. Cleveland, Ohio,
S. Visockis, 1423 Hamilton Ave.
4 kp. Chicago, Ill.
I. Levanas, 877 3th Place
5 kp. New Britain, Conn.
K. Senkus, 201 Washington St.
6 kp. Pittsburg, Pa.
A. K. Didjurgis, 2209 5th Ave.
7 kp. Rochester, N. Y.
A. Kasiuba, 71 Henry St.
8 kp. Donora, Pa.
R. Lekavičius, Box 169
9 kp. Wilkes Barre, Pa.
J. Jesulaitis, 201 Empire St.
10 kp. Mt. Carmel, Pa.
11 kp. Newark, N. J.
A. Žolynas, 211 Jefferson St.
12 kp. Oglesbý, Ill.
B. Normantas, Box 223
13 kp. Taylorville, Ill.
14 kp. Baltimore, Md.
J. Bulota, 229 So. Greene St.
15 kp. Minersville, Pa.
V. Lietuvninkis, Box 596
16 kp. Meriden, Conn.
P. Sinkus, 71 Pine St.
17 kp. Brockton, Mass.
L.S.S. kuopai, 152 Ames St.
18 kp. Collinsville, Ill.
J. J. Tumosa, Box 245
19 kp. Brooklyn, N. Y.
J. Šaltis, 120 Grand St.
20 kp. Brooklyn, N. Y.
P. Bukšnaitis, 111 Washington St., New York City, N. Y.
21 kp. Herrin, Ill.
J. T. Adamaitis, Box 718
22 kp. Chicago, Ill.
M. D. Činikas, 77 W. 24th St.
23 kp. Spring Valley, Ill.
A. Krajauskas, Box 484
24 kp. Plymouth, Pa.
25 kp. Union City, Conn.
J. A. Šunskis, 22 Diamond St.
26 kp. Westville, Ill.
D. Kliukas, Box 426
27 kp. New Haven, Conn.
K. Šalūnas, 251 E. Chapel St.
28 kp. Shenandoah, Pa.
J. Gruzinskis, 908 W. Coal St.
29 kp. Springfield, Ill.
F. Klembauckas, 1711 E. Matheny ave

- 30 kp. Yonkers, N. Y.
F. Navikas, 131 Riverdale Ave.
31 kp. So. Bethlehem, Pa.
P. Berukštis, 421 Rennig All.
32 kp. Pittston, Pa.
P. Šlekaitis, 36 Stark St.
33 kp. Binghamton, N. Y.
M. Kirkilas, 32 Glenwood Ave.
34 kp. Waterbury, Conn.
V. Malinauskas, 17 James St.
35 kp. Lost Creek, Pa.
J. Pužlauckas, Box 114
36 kp. Bayonne, N. Y.
O. Karalevičius, Box 120
37 kp. Chicago, Ill.
S. Dargužis, 150 W. 18th St.
38 kp. Bristol, Conn.
J. Žvingilas, 13 Foley St.
39 kp. Los Angeles, Cal.
40 kp. Worcester, Mass.
S. Baranauskas, 7 Siegel St.
41 kp. Bridgeport, Conn.
42 kp. Easton, Pa.
V. J. Stankus, Cor. Valle & Saefress St.
43 kp. Melrose Park, Ill.
A. Dumbriš, 231 Spring St. Aurora, Ill.
44 kp. St. Louis, Mo.
Wm. Patrick, Gen. Del.
45 kp. Passaic, N. J.
V. Norkienė, 25 Van Buren St.
46 kp. Mahanoy City, Pa.
J. Overaitis, Box 156
47 kp. New Philadelphia, Pa.
48 kp. Pana, Ill.
J. Kaminskas, 5 W. Orange St.
49 kp. Hartford, Conn.
S. Stankevičius, 60 Wells St.
50 kp. McKees Rocks, Pa.
J. Lukoševičius, 818 Bouquet St.
51 kp. Grand Rapids, Mich.
J. Bulotas, 159 Hamilton St.
52 kp. New York, N. Y.
P. Narvydas, 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.
53 kp. St. Clair, Pa.
A. Žukauskas, Box 281
54 kp. Courtney, Pa.
D. Lekavičius, Box 18
55 kp. Allegheny, Pa.
J. Stasevičius, 1112 Magnolia Ave.
56 kp. Youngstown, Ohio,
K. Kazlauskas, Box 291, Struthers, Ohio
57 kp. Wilmerding, Pa.
B. Kondrotavičius, Box 24
58 kp. Kenosha, Wis.
K. Braževičius, 420 Orange St.
59 kp. Jersey City, N. J.
S. Jankus, 153 Newark St., Hoboken, N. J.
60 kp. So. Boston, Mass.
J. Raulynaitis, 28 W. Broadway
61 kp. W. Lynn, Mass.
S. Danilevičius, 17 Morris St.

- 62 kp. Riverton, Ill.
A. Baravykas, Box 96
63 kp. Johnston City, Ill.
A. Ambrazas, Box 188
64 kp. Lawrence, Mass.
F. Juškevičia, 251 Canal St.
65 kp. Paterson, N. J.
Ed. Kinderas, 123 River St.
66 kp. Wilmington, Del.
67 kp. Brighton, Mass.
J. Kugis, 106 Market St.
68 kp. Chester, Pa.
T. Tomkevičius, 800 E. 8th St.
69 kp. Shaft, Pa.
J. Petrauskas, Box 31, Lost Creek, Pa.
70 kp. Gilberton, Pa.
M. Dumblauckas, Box 107
71 kp. Cambridge, Mass.
H. B. Bronišas, 103 Gore St., E. Cambridge
72 kp. San Francisco, Cal.
J. Pagee, 155 D. Duhoce ave.
73 kp. W. Frankford, Ill.
K. Arlešūnas, Box 131
74 kp. Livingston, Ill.
P. K. Pačėsa, Box 142
75 kp. Rockford, Ill.
S. Zavadzkas, 615 Cedar St.
76 kp. Seatonville, Ill.
77 kp. Benld, Ill.
J. Matulaitis, Box 236
78 kp. Exeter Boro, Pa.
T. Kreivėnas, 234 Diamond St.
79 kp. Girardville, Pa.
P. Šveda, Box 45
80 kp. Hazleton, Pa.
J. Stasilevičius, 31 E. Broad St.
81 kp. Chicago, Ill.
D. Dragas, 281 W. North Ave.
82 kp. Niagara Falls, N. Y.
83 kp. So. Brooklyn, N. Y.
J. Juška, 75 Hudson Ave.
84 kp. Montreal, Canada,
M. Mašnickas, 1504 Ontario East.
85 kp. Hyde Park, Mass.
L. Zavistavičius, 216 Hydepark St.
86 kp. Stoughton, Mass.
J. Peldžius, Box 1016
87 kp. East St. Louis, Ill.
K. Baranauskas, 452 Collinsville Ave.
88 kp. Homstead, Pa.
L. Verblugevičius, 540 Elm all
89 kp. Gardner, Mass.
P. J. Mackevičius, 81 Emerald St.
90 kp. Rhone, Pa.
P. Janušonis, P. O.
91 op. Edwardsville, Pa.
J. Vaitkus, 92 Myer St.
92 kp. Wilkes Barre, Pa.
93 kp. Braddock, Pa.
A. Chaposki, 217 Penn Ave.
94 kp. Foxcroft, Me.
A. Juškus

- 95 kp. Ashley, Pa.
A. Žekas, 146 S. Main St.
96 kp. Vandergrift, Pa.
97 kp. Manifold, Pa.
98 kp. Elco, Pa.
J. Baronas, Box 24
99 kp. Morgan & Cuddy, Pa.
100 kp. Duquesne, Pa.
J. Rakauckas, 595 Inglefield St.
101 kp. Ellsworth, Pa.
J. Varnagiris, Box 311
102 kp. Lee Park, Pa.
103 kp. Tamaqua, Pa.
St. Milhauckas, 437 Willing St.
104 kp. Clinton, Ind.
F. Kiliunas, Box 17
105 kp. Lewingston, Me.
J. Krapovičkas, 16 Knox St.
106 kp. Maryville, Ill.
V. Katilius, Box 111
107 kp. Coal Dale, Pa.
M. Stanelis, Box 62
108 kp. Carnegie, Pa.
A. Jankauckas, Box 35, Loupex, Pa.
109 kp. Ambridge, Pa.
P. Brajus, Box 57
110 kp. Centralia, Pa.
M. Martiukaitis, Box 31
111 kp. Orange, Mas.
J. Gailunas, 35 Whitney St.
112 kp. Pierce, Ill.
P. J. Mičiūnas, P. O.
113 kp. Burlington, N. J.
Fr. Mikšis, 5 House W. Perl St.
114 kp. Athol, Mass.
D. Taunis, 35 Essex St.
115 kp. Du Bois, Pa.
J. Montvila, Box 85, Jefferson Line, Pa.
116 kp. Detroit, Mich.
J. Bataitis, 625 Ferry Ave.
117 kp. East Pittsburg, Pa.
P. P. Grigallunas, Box 328
118 kp. Sugar Notch, Pa.
S. Balčūnas, Box 31
119 kp. Milwaukee, Wis.
F. Drutčas, 501 Conway St.
120 kp. Valparaiso, Ind.
D. J. Kasparka, 55 Commercial Hall
121 kp. Beckemeyer, Ill.
U. Skrinškienė, Box 45
122 kp. Exeter, N. H.
J. Zolauckas, 9 Vine St.
123 Aurora, Ill.
S. Rykas, 23 College Ave.
124 Muskegan, Mich.
J. Petruilis, Haigh Agric School

3032 Richmo
Bell Phone 41

Pirmas Did

Lietuvaičių jarengė pirmą laucio paetu, kt d. balandžio (A) Prsidės 7-tą trauksis iki 12 tainėj German Wooster st., Ne Laike lekiokanė gaus daugiausia karėių) tas gau — knyga «Ra garbus lietuviai nepraleiskit to nepaprasto pasi silankykit visi, teip ir is apielir ganėdinti. Jei po 15c visien kviečia

Atyda! 3-čio R

Guodotini Di 54, 55, 57, 88, 101, 109, 117, konferencija ats landžio (April) sidės 11-tę val. oiaham's Hall, Todėl kuopos u įnešimus ir s atstovam mand pos. Atstova v kiekvieno 10-ti pa ir gali vieną Todėl draugai kit atsilankyt, darbo, susivaž oprie jo reik p kviečiu visus p Rajono sekr. B.

Atydai

Nuo 1 mos Liepos naujas tracija apims savo vietą, kurie esate skolingi, gas, laikraštį ar pasilaisvinti atsiteiskyt kaip greitai nesmagu perduot skolimus dus kitiem. Visiem galima, nes ne laiko daug apsieit!

F. J. Bay...

- 5 kp. Ashley, Pa. A. Zekas,
- 6 kp. Vandergrift, Pa.
- 7 kp. Manifold, Pa.
- 8 kp. Elco, Pa.
- 9 kp. Morgan & Cuddy,
- 10 kp. Duquesne, Pa. J. Rakaukas,
- 11 kp. Ellsworth, Pa. J. Varnagelis,
- 12 kp. Lee Park, Pa.
- 13 kp. Tamaqua, Pa. St. Milauckas,
- 14 kp. Clinton, Ind. F. Kilvinskas,
- 15 kp. Lewingston, Mo. J. Krapovickas,
- 16 kp. Maryville, Ill. V. Katinas,
- 17 kp. Coal Dale, Pa. M. Stanekas,
- 18 kp. Carnegie, Pa. A. Jankaukas, Box 85,
- 19 kp. Ambridge, Pa. P. Brajtas,
- 20 kp. Centralia, Pa. M. Martinkaitis,
- 21 kp. Orange, Mas. J. Gallunas,
- 22 kp. Pierce, Ill. P. J. Milunas,
- 23 kp. Burlington, N. J. Fr. Miksis,
- 24 kp. Athol, Mass. D. Taunus,
- 25 kp. Du Bois, Pa. Montvlla Box 85 Jefferson,
- 26 kp. Detroit, Mich. J. Bataitis,
- 27 kp. East Pittsburg, Pa. P. P. Grigalunas,
- 28 kp. Sugar Notch, Pa. S. Balckunas,
- 29 kp. Milwaukee, Wis. F. Druchas,
- 30 kp. Valparaiso, Ind. J. Kasparka,
- 31 kp. Beckemeyer, Ill. U. Skrininkaitis,
- 32 kp. Exeter, N. H. J. Zolauckas,
- 33 kp. ... S. Rykas,
- 34 kp. ... J. Petrulis,

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujusių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikščioti nudevėtose bei nusutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujiausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkomis trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St.

Bell Phone 45-59 A Kensington,

Philadelphia, Pa.

3005 Frankford Ave.

Bell Phone 45-74 A. A Kensington

J. M. Makurat
Graborius ir Balsamuotojas
Atleku viską atakančiai, gerai, greitai ir pigiai.
3112 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D east.

Whosde par...
vinėtojas tikrai geriausias ūžu...
bežihi Jr nu...
mifu ynu, 114

Simon Borowski

Pardavineja butelkomis.
Tannhauser Beer

Adresas toks:
736 So. 3-rd Str.,
Philadelphia, Pa.

Jei kam reikia kokių nors gerymų, atsilankykite pas jį, o busite pilnai užgandinti!

Rusiškas Notariusas

Sutaisiu visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; padidiju paraszus, sutaisiu paszportus ir visokius valdyszkas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsaugoju nuo ugnies (insurancija). Dėdi rodas. Sukolektnoju pinigns, skolas ir raudas. Visi reikale kreipkites pas mane. Zemišausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers
N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas:
Bell Ken. 36-18-A
Keystone East 42-21-D

JONAS F. BAJ

Lėkiškai-Lietuviška Stainė
šiaurinej Philadelphijos dalyj. — Arkllal g...
iki kiekvienoj valandoj vesellioms, krikstynoms, pagubams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

GERA ARIELKA

Parasyk mums tuoj, o aplaikys paaiskinimą kaip gali gauti.
Visai Dykai Vieną Kvortą
Geriausios tyros Arielkos.
SECURITY CO., 421 Water St, Chicago

Vardas
Adresas

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2500-A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.
Priešmiso (Ekl) 10 is ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos. Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikabēt rusiškai ir lenkiškai.

J. Pomerantz
Nuo šio laiko duoda didelį 16x20 paveikslą veltui su labai gražiais rėmais su kiekvėnu bazinu fotografijū už visai žemą prekę.
739 So. 2nd St.
Philadelphia, Pa

Tik viena aptieka
visoj Philadelphijoj kur galima susikabēt lietuviškai ir apturēt teisingus vaistus. Didžiausia krajava aptieka 10 no Pharmacy J. Pomerantz, kurioj darbuojas teipgi krajavas antikorinis S. Tonkus (lietuvis). Čia gausi visokių lekarstų. Rasit viena daktara.
298 RICHMOND ST., PHILAD A.

NAUJAS IŠRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaikymui plauku.
Tukstantai pliku žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko šilkinimo plauku. Duodam roda dykai per laiskā, kaip isgydyt šilkinima plauku, pučkus, didervines, niežus ir lytiška bruda. Nuo koju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu laisku visokiu tautyčiu. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.
996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Pirmas Didelis Balius.

Lietuvaičių Apšvietos D-tė parengė pirmą balių su lekiu jaučiu pačiu, kuris atsibus 17 d. balandžio (April), 1900 m. Prasiđės 7-tą val. vakare ir trauksis iki 12-tai nakties, sve-tainėj Germania Hall, 193 Wooster st., New Haven, Conn. Laike lekiuojančio pačto, kuris gaus daugiausia kortelių (postkarčių) tas gaus puikią dovaną — knygu «Raistas». Todėl garbus lietuviai ir lietuvaitės nepraleiskit to teip puikaus ir nepaprasto pasilinksminimo, atsilankykit visi, kaip vietiniai, taip ir iš apielinkės, o busit užganėdinti. Įeigos tikietas tik po 15c visiems. Širdingai kviečia
Komitetas.

Atydai 3-čio Rajono LSS Kp.

Guodotini Draugai! 6, 8, 50, 54, 55, 57, 88, 93, 96, 97, 99, 101, 109, 117, kad III Rajono konferencija atsibus 25 d. balandžio (April), 1909 m. Prasiđės 11-tę val. ryte ant Cunninham's Hall, Wilmerding, Pa. Todėl kuopos malonės prirenkt inėsimus ir suteikt siųstiem atstovam mandatus nuo kuopos. Atstovą vieną siųskit uo kiekvieno 10-ties narių, kuopa ir gali vieną atstovą siųst. Todėl draugai LSS nepamirškite atsilankyti, nes turim daug darbo, susivažavimas artinas, o prie jo reik prisirengt. Todėl kviečiu visus prie darbo. III Rajono sekr.
B. Kondratavičius

WANTED--A RIDER AGENT IN EACH TOWN

sample Latest Model "Ranger" bicycle furnished by us. Our agents everywhere are making money fast. Write for full particulars and special offer at once.
NO MONEY REQUIRED until you receive and approve of your bicycle. We ship to anyone, anywhere in the U. S. without a cent deposit in advance, *prepay freight*, and allow **TEN DAYS' FREE TRIAL** during which time you may ride the bicycle and put it to any test you wish. If you are then not perfectly satisfied or do not wish to keep the bicycle ship it back to us at our expense and you will not be out one cent.
FACTORY PRICES — We furnish the highest grade bicycles it is possible to make to \$25 middlemen's profits by buying direct of us and have the manufacturer's guarantee behind your bicycle. **DO NOT BUY A bicycle or a pair of tires from anyone at any price until you receive our catalogue and learn our unheard of factory prices and remarkable special offers to rider agents.**
YOU WILL BE ASTONISHED when you receive our beautiful catalogue and study our superb models at the wonderfully low prices we can make you this year. We sell the highest grade bicycles for less money than any other factory. We are satisfied with \$1.00 profit above factory cost.
BICYCLE DEALERS, you can sell our bicycles under your own name plate at double our prices. Orders filled the day received.
SECOND HAND BICYCLES. We do not regularly handle second hand bicycles, but usually have a number on hand taken in trade by our Chicago retail stores. These we clear out promptly at prices ranging from \$3 to \$8 or \$10. Descriptive bargain lists mailed free.
COASTER-BRAKES, single wheels, imported roller chassis and pedals, parts, repairs and equipment of all kinds at half the usual retail prices.

\$8.50 HEDGETHORN PUNCTURE-PROOF SELF-HEALING TIRES A SAMPLE PAIR TO INTRODUCE, ONLY \$4.80

The regular retail price of these tires is \$8.50 per pair, but to introduce we will sell you a sample pair for \$4.80 (cash with order \$4.55).

NO MORE TROUBLE FROM PUNCTURES

NAILS, Tacks or Glass will not let the air out. Sixty thousand pairs sold last year. Over two hundred thousand pairs now in use.
DESCRIPTION: Made in all sizes. It is lively and easy riding, very durable and lined inside with a special quality of rubber, which never becomes porous and which closes up small punctures without allowing the air to escape. We have hundreds of letters from satisfied customers stating that their tires have only been pumped up once or twice in a whole season. They weigh no more than an ordinary tire, the puncture resisting qualities being given by several layers of thin, specially prepared fabric on the tread. The regular price of these tires is \$8.50 per pair, but for advertising purposes we are making a special factory price to the rider of only \$4.80 per pair. All orders shipped same day letter is received. We ship C. O. D. on approval. You do not pay a cent until you have examined and found them strictly as represented. We will allow a cash discount of 5 per cent (thereby making the price \$4.55 per pair) if you send **FULL CASH WITH ORDER** and enclose this advertisement. You run no risk in sending us an order as the tires may be returned at OUR expense if for any reason they are not satisfactory on examination. We are perfectly reliable and money sent to us is as safe as in a bank. If you order a pair of these tires, you will find that they will ride easier, run faster, wear better, last longer and look finer than any tire you have ever used or seen at any price. We know that you will be so well pleased that when you buy a bicycle you will give us your order. We want you to send us a trial order at once, hence this remarkable tire offer.
IF YOU NEED TIRES don't buy any kind at any price until you send for a pair of Hedgethorn Puncture-Proof tires on approval and trial at the special introductory price quoted above; or write for our big Tire and Sundry Catalogue which describes and quotes all makes and kinds of tires at about half the usual prices. **DO NOT WAIT** or a pair of tires from anyone until you know the new and wonderful offers we are making. It only costs a postal to learn everything. Write it **NOW.**

J. L. MEAD CYCLE COMPANY, CHICAGO, ILL.

ATKREIPKIT ATYDĄ

Ir pirkit visus trunkus geriausioje vynu sankrovoje. Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimu.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių.
California Brandy { kvorta 65 centai iki 2-jų dol.
gallonas 2 dol. 55c. iki 5 dol.
California Vynas nuo 30 centu iki 1 doleriui 55 c.
ARAKAS [Rūm] nuo 75 centu iki dviejų dolerin.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodame gražias dovanas. Kalbam lietuviš., lenk., ruskal ir kitaip.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

PIRMUTINE LIETUVIŠKA AGENTURA

A. M. STANELIS

Vienatinis Philadelphiajy Lietuvis Agentas

LAIVAKORCIŲ IR PINIGŲ

Siuntimo į

Visas Svieto Dalis.

Jeigu nori gerai ir greitai parvažiuot į Lietuvą arba partraukt ką iš Lietuvos, pirm, negu nueisi pirkt laivakortę pas svetimtautį, ateik pas mus pasiklaust rodos. Parduodu laivakortes (šipkortes) ant visų vandeninių kelių, didžiausių ir smarkiausių laivų. Pinigus siunčiu per didžiausias bankas į visas svieto dalis. Perrasau, parduodu namus, lotus ir farmas. Apdraudžiu (inšurinu) nuo ugnies. Išdirbu daviernastis, vališką popierą, išsirūpinu pašpartus, išdarau «morgičius» bei lystus. Turėdami minėtus reikalus, kreipkitės šiuo adresu:

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa

Chas. Wyrsh.

Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rūkymo įrankiai. Souvenir Post Cards. Popierų vertelgytė. Kuponai apmaišimui į dovanas. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai.

Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

Jėzusas Nazeretėnas.

Puiki Knygutė, apipiešanti gyvenimą Jezaus Kristaus. Knygutė verta kiekvienam perskaityti, kurs nors ką nori žinot apie šį žydą didvyrį.

105 pusl. 35 c. Adresuokit:

J. A. ZELTCHIUS 415 MADISON ST. SEATTLE, WASH.

THE LITHUANIAN WEEKLY **“KOVA”** PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visoje dalyse svieto	
One year	\$2.00	Vieniems metams	\$2.00
Six months	1.50	Šešioms mėnesiams	1.50
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERMISEMENT RATES		APGARSINIMU KAINOS	
One inch once	50c	Colis syki	50c
One inch one month	\$1.50	Colis per mėnesį	1.50
One inch one year	15.00	Colis per metus	15.00

All Communications should be addressed **“KOVA”** 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Jau išėjo iš po spaudos

BALTRAMIEJAUS NAKTIS

Parašyta **PROSPER MARIMEES**

BALTRAMIEJAUS NAKTIS — Didelė Knyga, žingeidi, naudinga kiekvienam perskaitymui. Cion tą rasi, ko kitur negali. Gaunama Lietuvoje knygynuose, o Amerikoje pas agentus ir išleidėją šiaip adresuojant:

J. Naujokas

Madison Station, Box 189, NEW YORK, N. Y.

Kaina **75c.** Audeklintas Aparais **1 dol.**

Yra tai pamatal prancuzy tikėjimo (religijos) ir diskusijos. Indomys darbai karalių, vyskupų, kunigu ir jų paslaptybės. Išskerdimas hugenotų tik viena naktis 16 tūkstančių Paryžuje; ir dviejų ulstancijų giučiai bedievio ir kataliko

“RAISTAS” (The Jungle) iš Amerikos lietuvių darbininkų gyvenimo aprašymai 1 dol.

“Kova,” “Vienybė Lietuvininkų” ir “Lietuva” prenumerata metams 2 dol, bet kas per mane naujai užsirašys bile kurį iš paminėtų laikraščių, prileidiant užmokestį už metus, apturės “BALTRAMIEJAUS NAKTĮ” DOVANAI.

Parsidūda **GALERIJA** PUIKI

Senoj vietoj ant Main St, Manayunk, Phila, Pa. už \$500 su namu, forniciaus ir aparatu.

Jei kas nemoka to darbo, aš išmokėsiu Dykai. Atsišaukit pas,

MIKOLAS TRAKIMAS

1410 Federal St, Philadelphia.

Gerai dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatsi, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Trankia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 9 vakare. Nėdėliomis 9 iki 4 vak.

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira \$10.00 Kožnam Vyru Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite didelės vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibės vyriškume, abelman nupulimė speku, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepeniu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei isigydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami pinigūs daktarams ir uz gidukles, negaudame jokios pagalbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyru, jums bus vertesni bagelboi, keip \$100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir keip galet buti greitai išgydyti. Tukstančei vyru atgava sveikato ir vyriškumo per pagalba tos vertingos knygelės. Ta knykelė ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama **vysai dykai**; mas užmokam ir pačtau. Jėkirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskitie mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelė.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 703 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusiti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelė.

Vardas ir pravardė.....
Pačta..... Statas.....

Farmas! Pirkite FARMAS.

Didžiausia Amerike Lietuvių Farmerių Kolonija, kur yra daugelis lietuvių gyvenančių ant ty farmų. Žemė gera, lygi, ne akmenuota ir ne balos. Puikiausia ir linksmiausia vieta dėl žmogaus norinčio pirk gerą žemę, nebrangiai ir ant lengvų išmokescių — mažą sumą inesti tuojaus, o likusius išmokėti per daugelį metu.

Žemė derlinga visokiems javams, kalpo taikviediams, rugiams, bulvėms ir kitiems javams. Yra žemės ant pardavimo palei upes ir eurus su puikiausiomis lankomis kaip Lietuvoje, dēto ir vadiname tą kraštą “Nauja Lietuva”. Tos žemės guli Vakariniē dalyje Michigano Valstijos, netoli Chicagos ir Detroitee portavo miesto. Prekė žemės 8 dol. akras ir brangiau. Dėl platesniū žiniū, jeigu nori avvažiuoti pažlurēt, kreipkitės prie

Ant. Kiedis, Peacock Lake Co. MICHIGAN

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

šilpesni muskulai, tēka, jei tavo REUMATIZMAS, PAIN EXPELLER, malina silpnina ir prasiš 15 ir 30 c. visoje ge

Lietuviai, visoremkit savo vertelg gradus kreipkitės į

L. A. Osta

Lietuviškai-Lenkiškai

2636 E. Allegheny A. Telefonas Bell 397

Knygu San Broliu B

Knygos parsiduoda tų prek

Nėra geroms dovanos an knyga, arba rankiu

Mes turime daugybę kny rusiškai, vokiskiše, an etaiskoje ir kitokiose

“Kova” skaitytojama, ki kipa, aš apgarsinima, nuleidimo tam tikrą

Pas mus gali susikalbēt rusiškai, lenkiškai, vokisk

Adresuokite šiuo

BROWN & Book Sto

N. E. cor. 5th & PHILADELPHIA

NAUJAS KATA

bricio nebuvo lietuviškoj kožnam prisiusias ant pa kavis prisius to c. markė kataloge teipa aprašymai trisių Krušančių paveiksli emagidias lempas, štukas, taisy knygas ir tt. Kā mažiaj juokingų dainų kny qy “Vainikėlis” kurios pre tam prisiusime katalogą e kadėjame gerų agentų p mut mus tavory po miest talimas. Adresuokite:

GRO A. PUPAUSKY
1112 S. LEAVITT ST. CH

PUBLISHED FRIDAY
 eration of America
 F. J. BAGOCIUS, Business

PRENUMBRATA
 visose dalyse svieto
 enlems metams
 siems mensesiams
 lms mensesiams

APGARSINIMU KAINA
 lis syki
 lis per menses
 lis per metus
 Visoikiuose susineimuose

Philadelph

AKTIS
 Knyga, zin-
 ymui. Cion
 a Lietuvoje
 ir isleidija

Kaina
 75 c.
 Audetinis
 Aplankas
 1 dol.

YORK, N. Y.

rbninku gyvenimo aprasy
 renumerata metams 2 dol.
 krasciu, pristandant utm
 ANAI.

dantys yra neatbutinal reiki
 todėl nueik pas dentista
J. I. Halpern
 3-th St. Philadelphia

arkis tavo dantis uz
 antis be skausmo, indela
 kiskai.

dos: Dienomis 9 iki 8 val
 Nedelomis 9 iki 4 val

mas! Pirk
FARM

ziausia Amerike
 riu Kolonija, kur
 ietuviu gyvenanciu

Zeme gera, lygi,
 ta ir ne balos. Puik
 smiausia vieta del zim
 o pirk gerą žemę,
 ant lengvų ismok
 umą inesti tuojaus,
 noketi per daugeli

linga visokiama javams,
 rugiams, bulveme ir
 zemės ant pardavimo
 puikiausiomis lankom
 ifo ir vadiname ta kn
 Tos žemės gali val
 Valstijos, netoli Chic
 tavo miesto. Prekė
 rangiau. Dėl plau
 atvažiuoti pažlurti, kre
edis, Peacock Lake
 MICHIGAN

PAIN-EXPELLER

presni muskulai tau nieko gero nesu-
 teiks, jei tavo organizmas „nalkys“

REUMATIZMAS.

PAIN EXPELLER gerai trintas tuojaus su-
 lina skausmą ir prasalina visas jo priežastis.
 25 ir 50 c. visose geresnėse aptiekose.

F. Ad. Richter Co.
 21
 YORK, N. Y.

Lietuviai, visokiuose reikaluose
 imkit savo vertelgas. Reikalui at-
 radus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.

636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.

Telefonas Bell 397 Kensington.

**Knygų Sankrova
 Broliu Brown.**

Knygos parsiduoda už papigin-
 tą prekę.

Nėra geresnės dovanos ant švenčių, kalp
 knyga, arba raikius knygų.

Mes turime daugybę knygų Lietuviškoje,
 rusiškoje, vokiškoje, angliškoje, pran-
 cūziškoje ir kitokiose kalbose.

„Kovos“ skaitytojams, kurie ateinę išai-
 kirpę šią apgaršinimą, perkant knygą
 nuelsime tam tikrą procentą.

Pas mus gali susikalbėti arba parašyti
 rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliskai.

Adresuokite šiuo adresu:

BROWN BROS.
 Book Store
 N. E. cor. 5th & Pine sts.
 PHILADELPHIA, PA.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo Lietuviškoj kalboj, bus
 kožnam prisijusts ant pareikalavimo
 kuris prisijus 10 c. markems. Tame
 kataloge telpa aprašymai, apie Elek-
 triškų Krutančių paveikslų mašinas,
 magiškas lempas, štukas, visokių ga-
 tankų knygas ir tt. Kas nusipirks
 naują juokingų dainų knygelę „Dai-
 nų Vainikėlis“ kurios prekė 25 cent.
 tam prisijusime katalogą dykai. Rei-
 kalaujame gerų agentų pardavineji-
 mui mus tavorų po miestus ir mies-
 telius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
 1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Geriausios visoj Philadelphiaj
 Rusiškai-Turkiškos Pirtys
 15 ir 25 centai.
 Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atdaros kasdien
 iki 12 val. nakties. Serodomis moterims nuo
 1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
 211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
 PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas nan-
 joje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY

3131 Richmond St., Phila., Pa.

ARTISTAS-SKAPTORIUS
 Dirba

Altorius, kozelnycias ir kitas bažnyčios
 itaisas. Teipgi karunces, sarpas ir ki-
 tus dr-sėin darbus. Kreipkitės prie jo!

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Saliunas ir Vynyczia

Geriausi Amerikoniskj ir užrubeži-
 niai Vynai, Likieriai, Arielkos ir

Cigarai. Atsilankykit pas tautietj!

S. Szveda

Lietuviškai Lenkiškas Graborius :

2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietj,
 kurs visus reikalus atleka prieliskai ir pigiai.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A

ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likie-
 rio, vietinių ir iš užsienio. Alus butelin-
 kuose Szmidt'o bravoro. Dirbtavė mine-
 rališkų vandentų.

Kalbam lietuvizškai, lenkizškai, ruskai ir anglizškai.

2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Bell phone: Frankford 454 D.

George S. O'Connor
 464 RICHMOND ST.
 PHILADELPHIA, PA

PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus.
 reikalaujančius taisymo. Teipgi intai-
 so gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
 Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseilioms, krikštynoms,
 pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras
 ir teisingas tautietis. Prekes prienamoms.

Keystone Telefonas: Kaet 42-65-A.

Trakimas Specialistas

Drangai ir Draugės!

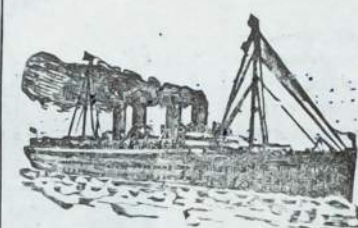
Šiuomi noriu atkreipti atyda netik phladelphiečių, bet
 ir kitų savo tautiečių, kad kas nori turėti tikrai artistiškai pada-
 rytą savo portretą, tepaveiktą taji darbą tikrai nusimansnšiam
 toj profesijoj. Aš esu baigęs mokslą ir savo profesijoj ilgai prak-
 tikavęs, todėl manō darbas pilnai užganēdina kiekvieną, kas tiktai
 man jį pavedē. Esu plačiai Philadelphiaj pažįstamas netik tarp
 lietuviių, bet ir tarp svetimtaučiių. Taigi kas tik nori turėti di-
 delj ir tikrai natūrališkose spalvose, puikiuose rėmuose savo pa-
 veiklsą, jeigu pats ypatingai negal pas mane atsilankyti, lai pri-
 siunčia man savo paveikslą, kad ir prasčiausi, o aš padarysiu greit
 ir už pigiai puiką sutarto didumo portretą.

Teipgi norintieji turėti puikias savo fotografijas, malonai už-
 kviečiami. Nutraukiusi ir padarau kuopuikiausius paveikslus
 nuo brangiausių net iki pigiausių, net už **1 centa**. Mano
 galerija yra didžiausia ir kiekvienas gali išsirinkt pagal savo mėgi-
 mą. Vieta mano lengvai surandoma, nes ant didžiausios gatvės:
1410 Federal Street, (Arti kampo Broad) Philadelphia, Pa.
 Reikalauju mokinių. Norintieji greit išmokyti photogristų profe-
 sijos, lai atsišaukia minėtu adresu.

Mikolas Trakimas.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Publiškas No-
 tarijus.

**807 S. Front ir
 352 N. 25 St.**

PARDUODA
 LAIVAKORTES ANT LAI-

VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULĖS DALIS. MAINO PINIGUS
 IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
 Philadelphia, Pa.**

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
 Lietuviška. Banka
 Philadelphiajje, Pa.

Parduoda laivakortės ant geriausių linijų laivų.
 Išmaino pinigūs ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
 lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
 Agentūra geležinkelių tikiety.
 Parduodame geležinkelių tikletus | visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Šitos pigios prekes tikrai ant trūpo laiko!

Laikrodžiai.

Mēs izdīrbame, importuojame ir parduodame visokius laikrodžius, bet musu tavoras yra tokis kaip apraszytas musu kataloguose arba apgarsinimuose. Jeigu mēs sakome, jog laikrodis auksinis, jis yra auksinis, sidabrinis arba kitokio metalo, taip kaip sakome. Teip-gi perkame senus auksinius ir sidabrinus daigtus, sutaisome laikrodžius ir kitokius auksinius ir sidabrinus daigtus.

No. J 1. Pirmos klesos auksinis (gold filled) ploniausias laikrodis, gvarantuotas ant 20 metu; 11 akmenu, labai puikiai izsgrazintas veidas, adaras veidas su sidabrinemis rodyklemis. Gražiausias laikrodis, koki galima gauti. Vertas \$25, bet mēs daug ju ant karto importuojame ir galime parduoti pigiau kaip kiti. Musu preke tikrai **\$13.95**

No. J 3.

Geriausi vidutines prekes laikrodžiai, (16 size), naujos plonos mados, su 7 akmenais ir naujaisiais pritaisymais, gerai eina, pilnai gvarantuoti, ideti i puikius uzdaromus virszus arba su adaru veidu. Virszus su visokiais puikiais izsgrazinimais. Parduodame uz sekancias zemas prekes:

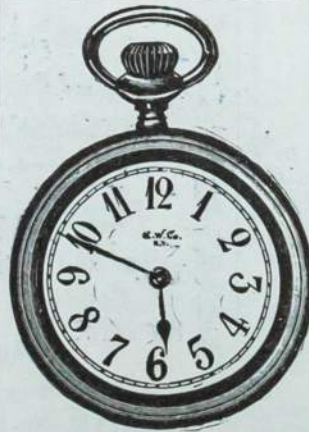
- No. J 3.** Adaras veidas, gvarantuotas ant 20 metu, (gold filled) **\$11.85**
- No. J 4.** Adaras veidas, gvarantuotas ant 10 metu, (gold filled) **\$9.65**
- No. J 5.** Adaras veidas, juodo metalo (gun metal) **\$9.15**
- No. J 6.** Adaras veidas, sidabrinis (Sterling Silver) **\$7.45**
- No. J 7.** Uzdaromi virszus, gvarantuotas ant 20 metu (gold filled) **\$13.75**
- No. J 8.** Uzdaromi virszus, gvarantuotas ant 10 metu (gold filled) **\$10.55**

No. J 2. Plonas auksinis (gold filled, 12 size) puikus laikrodis, adaras veidas, su 7 akmenais; pirmos klesos laikrodis. Galima gauti su lygiu arba izsgrazintu uzpakaliu. Gvarantuotas ant 20 metu. Musu preke tikrai **\$ 12.00.**

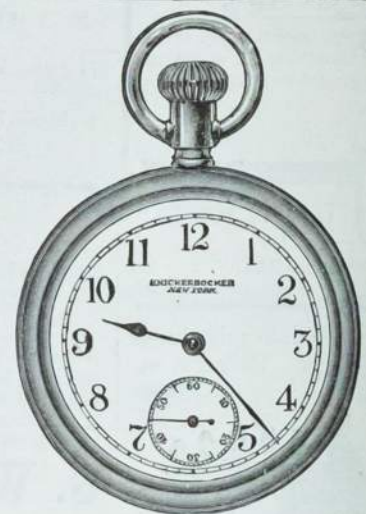

- No. J 9.** Adaras veidas, gvarantuotas ant 20 metu (gold filled) **\$11.85**
- No. J 10.** Adaras veidas, gvarantuotas ant 10 metu (gold filled) **\$9.65**
- No. J 11.** Uzdaromi virszus, gvarantnojamus ant 20 metu (gold filled) **\$13.75**
- No. J 12.** Uzdaromi virszus, gvarantuotas ant 10 metu (gold filled) **\$10.52**

No. J 17.

Naujausias nikelio-sidabrinis laikrodis vaikams; visada uzlaikys tą pati pavidalą ir gerai eina. Musu preke tikrai **\$1.85**

No. J 14. Vyriszkas nikelio-sidabrinis laikrodis, su adaru veidu, puikiai padarytas, uzlaiko gerą laiką, akmenuoti viduriai ir gvarantuotas, kad uzlaiko gerą laiką. Musu preke tikrai **\$1.95**

No. J 15. Jaunu vyru juodo metalo (gun metal) laikrodis, puikiai padarytas, su labai gerais akmenuotais viduriais, gerai eina; su auksinems prietaisoms. Musu preke tikrai **\$3.15**

Reikalaujantiems prisiqsime didžiausią illiustruotą katalogą visokių pirkinių dovanai.
Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A.

Amerikos Jung...
 Pareng, tą žmogų,
 turį su Amerika,
 piktadarysčių, kad r...
 mo teismo teisybės,
 Purėnas paleist...
 kin tą, kad daugelis,
 rų paleista eiti sau...
 Amerikoje. Reiškia...
 stanti su kriminališki...
 teime. Komisijonie...
 kin pasakė, kad Pur...
 tuse, už kuriuos, pa...
 ut grąžinamas atgal...
 lavijos laike, laike «K...
 tikųjų riaušų revol...
 rų tinomos politiško...
 kentų partijos, kuri ir...
 kov valdžia; ošė vieno...
 tų kovoję su kitoms v...
 darbuota jokiems kitok...
 rų suvalta partija yra...
 nių jaunųjų Valsty...
 nade tikro revoliucijoni